

Sreda, 1. oktobar 2008.

Svedok Rajko Guša

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.05 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u sudnici i oko sudnice. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Kome treba da se obratim? Dobro jutro.

TUŽILAC DU-TOIT: Dobro jutro, časni Sude. Ja sam odgovoran za ispitivanje sledećeg svedoka. To je gospodin Rajko Guša. Nisu zatražene nikakve zaštitne mere za ovog svedoka i svedok je na raspolaganju.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodo poslužiteljko, molim vas da dopratite svedoka u sudnicu. Pošto imamo malo vremena na raspolaganju, koji je najbolji način da izgovaramo vaše ime, francuski ili engleski?

TUŽILAC DU-TOIT: To je Du-Toit, časni Sude i to je francusko ime, Du-Toit.

SUDIJA ORIE: Du-Toit.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala.

SUDIJA ORIE: Možda već možemo da nastavimo. Ne vidim prigovore za prijem u spis izjave po Pravilu 92ter; je li to tačno? Naravno, ukoliko dobijemo potvrdu svedoka i mi nemamo nikakvih dodataka, samo tu kartu koja ...

TUŽILAC DU-TOIT: Postoji samo karta koju bih želeo da dodam ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ...koju biste želeli da dodate, da.

TUŽILAC DU-TOIT: ... da, to je sa spiska po Pravilu 65ter, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Želeli biste da dodate kartu na spisak po Pravilu 65ter?

TUŽILAC DU-TOIT: (*preklapanje govornika*) ...dao sam na uvid Odbrani, i to je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5490. Tako da bih podneo zahtev da ga dodate na spisak po Pravilu 65ter, a... (*preklapanje govornika*) ...

SUDIJA ORIE: Pošto ne postoji nikakav prigovor, možemo to da dodamo na spisak po Pravilu 65ter liste. To je već u zapisniku. Da li želite da to bude dodatak izjavi ili želite da ga uvedemo odvojeno?

TUŽILAC DU-TOIT: Voleo bih da ga uvedemo možda na kraju svedočenja.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala vam.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro. Dobro jutro, gospodine Guša. Da li me čujete na vašem jeziku.?

SVEDOK GUŠA: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas da ustanete. Pre nego što počnete sa svedočenjem, prema Pravilniku o postupku i dokazima treba da date svečanu izjavu. Gospođa poslužiteljka vam upravo daje tekst te svečane izjave. Molim vas da date svečanu izjavu.

SVEDOK GUŠA: U redu.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to pročitate naglas.

SVEDOK GUŠA: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Guša. Izvolite, sedite. Gospodine Guša, prvo će vas ispitivati gospodin Du-Toit. On zastupa Tužilaštvo. Molim vas, nastavite, gospodine Du-Toit

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala, gospodine predsedavajući.

svedok: Rajko Guša

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DU-TOIT

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Guša. Molim vas, recite nam vaše puno ime i prezima za zapisnik?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Rajko Guša.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li je tačno da ste vi dali dve izjave Tužilaštvu?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodine sekretare, molim vas da nam prikažete dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5431.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Guša, pred vama je vaša prva izjava koju ste dali Tužilaštvu 27. i 28. maja 1997. godine. Nalazi se pred vama sa vašim potpisom. Možete li samo da potvrdite da je to vaša izjava, molim vas?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete drugu stranicu ove izjave. Gospodine predsedavajući, želim samo da uđe u zapisnik, kao što možete videti na 2. stranici ove izjave, tu postoje ubačeni rukom brojevi paragrafa na levoj strani izjave. To nije deo originalne izjave, međutim, kada je svedok ponovo video izjavu 2008. godine, to je bio samo dodato da bi se lakše vraćalo i pozivalo na određene paragrafe u izjavi. Zato vam to kažem da biste videli da su ovi brojevi paragrafa upisani rukom. I želim da se to unese u zapisnik. Hvala.

SUDIJA ORIE: Da. Oni su kasnije dodati. Da, molim vas, nastavite.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala vam. Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj broj 5432.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Guša, da li je tačno da je ova druga izjava koju su uzeli predstavnici ove kancelarije 19. februara 2008. godine? Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da, tačno je.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodine sekretare, molim vas drugu stranicu ove izjave.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Ako pogledate 3. paragraf, gospodine Guša, negde u sredini tog paragrafa, samo jedno razjašnjenje, citiram: "Bilo je desetak kuća u mom komšiluku koje sam video, i sve su bile pogođene granatama. Sve kuće su kasnije spaljene i opljačkane." Dakle, ovaj incident, koji ste videli, da li ste to videli 4. avgusta ili je to bilo kasnije?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: To je bilo kasnije.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Hvala. Gospodine Guša, da li je tačno da kada ste stigli u Hag da ste imali priliku da ponovo pročitate BHS verzije obe ove izjave?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jesam .

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: A da li ove izjave tačno odražavaju informacije koje ste dali Tužilaštvu u dva navrata?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: A da li su informacije koje su sadržane u ove dve izjave istinite i tačne po vašem najboljem znanju?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Ako bi vam danas u sudnici bila postavljena ista pitanja, da li bi vaši odgovori bili isti kao i kada ste ovde dva izjave davali predstavnicima naše kancelarije?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Mislim da bi.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodine predsedavajući, želeo bih da ove dve izjave uvrstimo u spis, molim vas.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim vas da dodelite brojeve?

sekretar: Časni Sude, dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 05431 postaće dokazni predmet Tužilaštva P959, a dokument sa spiska po Pravilu 65ter 05432 postaće dokazni predmet Tužilaštva broj P960.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P959, izjava iz 1997. godine i dokazni predmet Tužilaštva broj P960, izjava od 19. februara 2008, primljene su u spis.

Gospodine Du-Toit, jedno pitanje u vezi sa 3. paragrafom koju ste upravo spomenuli. Govorili ste o incidentu i citirali ste: "Bilo je desetak kuća u mom komšiluku koje sam video, i sve su bile pogođene granatama." Svjedoče, da li ste vi lično videli da su one pogođene granatama ili ste kasnije videli da je reč o kućama koje su bile oštećene od udara granata?

SVEDOK GUŠA: Samo sam vidio prvu, moju sam vidio. A ove druge sam vidio naknadno u desetom mjesecu, jer su me vodili u selo. Onaj jedan njihov inspektor vodio me dva dana za redom, i tad sam vidio da je to sve uništeno i spaljeno i koliko je kuća... još i naknadno jedno desetak kuća pogođeno sa granatama, a drugo sve opljačkano i zapaljeno...

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK GUŠA: ...i porušeno.

SUDIJA ORIE: Da. Malo ste me zbunili kada ste govorili o posmatranju incidenta, a zapravo je reč o posmatranju posledica granatiranja. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC DU-TOIT: (*mikrofon nije uključen*)

prevodioci: Molimo vas, mikrofoni.

SVEDOK GUŠA: Šta sam u stvari htio da kažem...

SUDIJA ORIE: Gospodin Du-Toit će sada da pročita rezime vaše izjave, tako da javnost zna o čemu ćete da svedočite. Molim vas, nastavite, gospodine Du-Toit.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala, časni Sude. Svedok je živio u selu Zemunik Gornji, opština Zadar u vreme *Operacije Oluja*. Od 10.00 časova ujutru 4. avgusta 1995. godine, njegovo selo je teško granatirano od strane Hrvatske vojske, i njegova kuća je pogođena sa više granata. Nakon što je granatiranje prestalo oko 22.00 časa, svedok je pobjegao u selu Buković. Oko 300 hrvatskih vojnika ušlo je u selo Buković i odmah su zapalili pet ili šest kuća. Svedok je pobjegao iz Bukovića i sakrio se u šumi na planini Zmištak. Sa njegovog mesta gde je stajao, svedok je bio u mogućnosti da vidi sela Kistanje i Ervenik. Video je kako gori celo selo Kistanje dok se gust vojni saobraćaj kretao kroz selo. Takođe su spaljena i manja sela - Biovičino Selo i Kolašac. Takođe je bio očevidac spaljivanja kuća u selu Ervenik i toga kako su hrvatski vojnici pljačkali kuće i imanja u tom području. Vojnici su odvozili kamione natovarene opljačkanom imovinom, a ukradenu stoku su oterali glavnim putem i otvoreno pokazivali taj tovar. Početkom [oktobra meseva] 1995. godine, svedok se predao hrvatskom policajcu koji je bio prijatelj jedne srpske porodice u Erveniku. Odveli su ga u Knin, a zatim dalje prema Zadru. U pritvorskoj jedinici u Zadru bio je pretučen. Držali su ga u Zadru tri do četiri meseca, a potom odveli u zatvor u Splitu gde je bio zatočen sve do oktobra 1996. godine. To je kraj rezimea, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC DU-TOIT: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5490. Reč je o orijentacionoj karti za ovog svedoka. Gospodine predsedavajući, kao što vidite, ovo je pripremljeno od strane predstavnika naše kancelarije, kako bi svedok mogao da se orijentira o različitim mestima ... koja svedok konkretno pominje u svojoj prvoj izjavi, koja je već u spisu. I kao što možete videti, brojevi od 1 do 9 prikazuju određena ključna mesta koja je svedok pomenuo u svojoj izjavi. I kao što možete da vidite, na levoj strani karte, postoji legenda koja pokazuje različita imena mestu i takođe neke aspekte u paragrafima iz izjave od 28. maja 1997. godine. A ja bih, takođe, želeo da ovu kartu ponudim su spis.

SUDIJA ORIE: Izgleda da nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P961.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P961 primljen je u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala, časni Sude. To je sve što imam za ovog svedoka u ovom trenutku. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Ko će prvi da unakrsno ispituje svedoka? Vi, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, ja ću. Samo trenutak, molim vas.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, za koji trenutak unakrsno će vas ispitivati gospodin Mišetić, koji je branilac gospodina Gotovine, i on sedi sa vaše leve strane... odnosno, on stoji sa vaše leve strane.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo jedan minut, časni Sude, da dostavim dokumente Tužilaštvu. Hvala vam, gospodine predsedavajući.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Guša.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prva stvar o kojoj bih želeo da govorimo, a to je o vašoj vojnoj službi u Vojski Republike Srpske Krajine. Vi ste, u stvari, bili vojnik od 1991. godine pa sve do *Operacije Oluja*. Nije li to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, da li možete da opišete Pretresnom veću, kakvu ste ulogu imali u odbrani takozvane Republike Srpske Krajine...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: U početku, bio sam...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ...*(preklapanje govornika)*

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša...

SVEDOK GUŠA: ...nisam htio da idem i oni su mene... ja sam bio tamo kod nas... kod nas u Kninu, u zatvoru, i onda su me kasnije pustili da sam bio u teritorijalnoj odbrani u svome selu čitavo vrijeme, do *Oluje*. A na linijama nisam bio. A linije su bile daleke isto od naše vojske do hrvatske jedno 800 metara udaljenosti. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vaše selo je na liniji fronta, zar ne, gospodine? Oprostite, bilo je na liniji fronta?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ako ste čuvali stražu u svom selu i vaše selo se nalazilo na liniji fronta, onda ste vi držali stražu na liniji fronta. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne. Ja nisam bio na frontu. Ja sam bio iza. Drugo je biti na prvoj liniji, na frontu, a drugo je biti iza, kao u selu, oko kuća.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, komanda... bilo komandno mesto u vašem selu, zar ne? Zar to nije ono što ste čuvali?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da, bilo je komandno mjesto.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Komandno mesto čega?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Od vojske tamo, gdje su imali kao taj opis neki...

prevodioci: Može li svedok ponovi odgovor.

SUDIJA ORIE: Možete li da ponovite ono što ste upravo rekli, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dozvolite mi da ga pitam ponovo, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Čije je to bilo komandno mesto? Prevodioci vas nisu čuli, ako biste mogli da ponovite odgovor, molim vas?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Komandno mjesto od vojske. Srpske vojske.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Izgleda da pravite razliku u svojoj izjavi između vas kao pripadnika Teritorijalne odbrane, a ne kao pripadnika vojske. Možete li da nam objasnite, po vašem mišljenju, u čemu je razlika između ova dva tela?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Razlika je u tome što na prvoj liniji su pravi vojnici. A Teritorijalna odbrana su bili ovi koji nisu baš sposobni za ratište... za pravi rat da se otvori. Na primjer, prsa u prsa da dođem. Takvi kao što sam ja bio ne idu na takve linije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete dokument koji ima oznaku 1D47-0030.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, zamolio bih vas da pogledate ovaj dokument. To je dokument 180. motorizovane brigade od 13. marta 1992. godine, odnosno dokument vojne policije upućeno 180. motorizovanoj brigadi, i tu se govori o službi obezbeđenja koja se sprovodi u kasarnama i da se vrše pretrage. A ako pogledate pod brojem 2, pominje se vaše ime, Guša, P. Rajko, VP broj. Da li ste, u stvari, bili pripadnik 180. motorizovane brigade 1992. godine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se ovaj dokument uvrsti u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D823.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D823 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas sledeću stranicu ovog dokumenta, gospodine sekretare.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako pogledate broj 9 ovde, gospodine Guša, da li je to vaš datum rođenja, 25. avgust 1956. godine? Rođeni ste u Gornjem Zemuniku?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Da li ste, u stvari, regrutovani u 180. motorizovanu brigadu 3. marta 1992. godine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Niti znam koja je to brigada bila.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim sada dokument koji ima oznaku 1D47-0034.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je opet...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se. Sačekaćemo da se pojavi engleska verzija.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je ponovo dokument vojne policije. I pod brojem 2, vidimo izveštaj u kom se govori o prekomandi sledećih regruta 1. marta 1992. godine, i pod brojem 2 piše: "Guša, Petra, Rajko". Da li se sećate da ste bili prekomandovani...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste. Bio sam prekomandovan tad kad nisam htio da budem, onda su me ostavili u selu kao što sam reka'.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, ako pogledate na dnu dokumenta, kaže se: "Vojne obveznike zadužiti naoružanjem, municijom, eksplozivnim sredstvima i minama, i uputiti u kasarne NHS-Macura, u Benkovcu." Da li se sećate da ste bili upućeni u kasarnu u Benkovcu, 1. marta 1992. godine ili oko 1. marta 1992. godine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da. Oni su me odveli kao u pritvor.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate, da vas je otprilike 1. marta preuzeo jedan viši oficir iz Prve motorizovane brigade i transportovao u jedinicu autobusom?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja se toga ne sjećam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se ovaj dokument uvrsti u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D824.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D824 primljen je u spis. Gospodine Mišetiću, 1. marta, izgleda da je svedok bio prekomandovan iz Vojne pošte 4810/84 u Vojnu poštu 4810/7. Dana 13. marta, međutim, takav zahtev koji se odnosi izgleda na svedoka locira ga u Vojnu poštu 4810/10. Da li je to neka tajna ili nekakva zagonetka koju treba dalje da ispitamo?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Delimično je tajna, ali ja ću ući u neke detalje njegove pozadine za nekoliko minuta, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala. Molim da se dokument koji ima oznaku 1D47-0037 prikaže na ekranu. Časni Sude, nismo bili u mogućnosti da dokument učitamo u sistem elektronske sudnice prošle noći, tako da imamo na papiru za svedoka, a pokazaćemo ga na sistemu *Sanction*.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, ovo je dokument od 1. juna 1992. godine, i to je izveštaj o disciplinskim merama koje je protiv vas izgleda preduzeo kapetan prve klase Branko Vuruna. Tu piše u drugom paragrafu: "Narednik Guša Rajko, sin Petra, rođen 25. avgusta 1956. godine u Gornjem Zemuniku." U trećem paragrafu govori se o vama da ste bili pod dejstvom alkohola u noći između 31. maja 1992. godine, i narednog dana, 1. juna 1992. godine "u tolikoj meri da nije imao kontrolu nad svojim postupcima i ponašanjem", i tako dalje. Već ste pomenuli da ste bili uhapšeni u jednom trenutku i privedeni. Da li ste, zapravo, bili uhapšeni zato što ste bili pod dejstvom alkohola dok ste bili na... na dužnosti i da vam je, kao rezultat toga, bila izrečena disciplinska mera? Da li se sećate toga?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne. Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se ovaj dokument obeleži i primi u spis, dokument 1D47-0037.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D825.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D825 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, rekli ste da ste se predali jednom hrvatskom policajcu...

SUDIJA ORIE: Mogu li da zamolim da dokument ostane na ekranu ako ih ne zamenjujete drugim, jer to nam daje priliku da slušamo i čitamo u isto vreme. Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Svakako, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša...

SUDIJA ORIE: O, ne, to je na sistemu *Sanction* tako da ne možemo ništa. Izvinjavam se.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, imam primerak na papiru, ako želite, za sada.

SUDIJA ORIE: Ne, ukoliko se vidi na ekranu, to je sasvim u redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, vi kažete u vašoj izjavi da ste se vi, u stvari, predali hrvatskim vlastima u oktobru 1995. godine. To je tačno, zar ne, da ste prvo bili odvedeni u...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prvo ste bili odvedeni u policijsku stanicu u Kistanju. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: U Knin.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Da li se sećate dok ste bili u Kninu, da su vas ispitivali policajci u Policijskoj stanici Knin?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument koji ima oznaku 1D47-0001. Informacija za sekretara, službena beleška o saslušanju ovog svedoka počinje na drugoj polovini ove stranice u verziji na hrvatskom jeziku. Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, ovo je službena beleška sa ovog saslušanja u policijskoj stanici u Kninu kada ste bili tamo. Ako pogledate treći paragraf, tu se kaže: "On dalje navodi da je bio mobilisan u vojsku SAO Krajine 28. oktobra 1991. godine, i da je zadužio vojnu uniformu SMB u kasarni u Benkovcu i automatsku pušku sa 150 metaka, gde je ostao do 4. novembra 1991. godine, te su ih iz kasarne prebacili u

Tinj. Dotična osoba navodi da je bila pešadinac." Da li se sećate da ste to rekli policajcima u Kninu gde ste bili dovedeni ...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ... i...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je l mogu da pijem vode ... pitati?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da.

SUDIJA ORIE: Gospođa poslužiteljka će vam pomoći oko vode.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I to je ono što ste vi rekli hrvatskim policajcima da ste bili mobilisani u vojsku SAO Krajine 28. oktobra 1991. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako idemo dalje, kaže se: "Po dolasku u Tinj, raspoređeni su u stražarsku službu. Komandant pešadijske jedinice je bio rezervni kapetan Lalić iz Polače, a jedinica je brojala 40 vojnika." Da li se sećate da ste bili pod komandom kapetana Lalića?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Niže dole se kaže: "Navedena osoba kaže da se nalazila na stražarskom mestu u Tinju do 22. marta 1992. godine, onda su ih otpustili. Tako da je otišao u Zemunik Gornji gde je ostao do 13. aprila 1992. godine. Zatim je premešten u Crno gde je držao stražarsko mesto u Musaptanu do 17. juna 1992. godine. A njegov komandant je bio Vodičarski Ljupko, aktivni oficir JNA, po činu major ... " Da li se sećate da ste to rekli hrvatskim policajcima?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A da li su sve informacije koje sam vam upravo pročitao istinite?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U sledećoj rečenici kaže se: "Navedena osoba tvrdi da se na Zadar pucalo iz tenkova, 54, topova. Kada su ga upitali iz kog je pravca otvarana vatra na Zadar, lice navodi da se pucalo iz tenkova 54, topova i minobacača kalibra 60 milimetara koji su bili raspoređeni na Musaptanu u blizini vodovoda i bunkera, te da su haubice i minobacači kalibra 120 milimetara bili raspoređeni u Jagodnji, odakle se pucalo po Biogradu i generalno po tom području." Da li su ove informacije koje ste dali da hrvatskoj policiji istinite?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi zatim u ovoj izjavi dalje kažete da ste bili demobilisani 17. juna 1992. godine i da ste se bavili poljoprivredom, ali da ste bili ponovo mobilisani u decembru 1992. godine "i otišli na teren u voćnjak Zemunik Gornji,

gde ste držali stražu, odnosno, obezbeđivanje puta kroz voćnjak, PK Zadar, Vlačine PK Zadar, koji je vodio ka Smokoviću. " Da li je to tačna informacija?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Tačna. Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas da okrenete stranicu na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zatim se kaže: "Autobuska linija Smoković – Benkovac išla je tom rutom. Tamo je ostao do 22. januara 1993. godine, odakle je otišao u Bare, u Zemuniku Gornjem, gde je držao stražu sve do *Operacije Oluja*." Da li je i ta informacija tačna?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja sam bio tamo u voćnjaku na obezbeđenju puta, a kad sam se vratio... to je odma- tamo gdje su te Bare koje pominjete, to je od moje kuće 300 metara daleko. Ja sam tamo bio u selu, a položaj je bio u Golešu koji je dalje od mene jedno 800 metara. Tamo je bila vojska. Ja sam bio gore u selu a nisam bio, ovaj, na prvoj liniji. A ovo sve do sada je tačno. Samo ovdje je izmjena. Ja jesam poslan tamo u selo, to je od voćnjaka daleko jedno 500 metara do položaja do... te Bare što se zovu. A ja sam bio tamo u selu, pa, jedno 500 metara povučen iza, kao u selu, a prva linija bila je ispod mene u Golešu koje... zove se mjesto Goleš prema, ovaj, onoj duševnoj bolnici gdje je bila Hrvatska vojska koja je bila udaljena 800 metara od Srpske vojske. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali tačno je da ste bili u Barama u Zemuniku Gornjem i držali stražu sve do *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja sam bio tamo ali nisam ja bio tamo u ... na Barama. Ja sam bio tamo iza ... u selu, baš u selu gdje mi je kuća, 500 metara iza. A ... oko kuće sam bio i to je normalna stvar. Čuvali stražu. Bili smo budni po noći. I ja i oni ... bilo je starijih ljudi. To sve bilo budno. Normalno. Čuvaš sebe a onda druge.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako pogledamo sledeći paragraf, kaže se da je: "Major JNA u penziji, Đuro Maričić, iz Zemunika Gornjeg podelio naoružanje lokalnom stanovništvu u Zemuniku Gornjem." To je tačno, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možete li da nam opišete malo detaljnije kako i kada je Đuro Maričić podelio naoružanje lokalnom stanovništvu u Zemuniku Gornjem?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, mislim da je to bilo negdje početkom desetog meseca kad je podjelio. Tako mi se čini. Ali ja ne znam tačno datum, ali je, negdje oko 1., 2. desetog. Prije neg je stvarno počeo rat, ono žestoko. Ali nije sve kao ... sve naoružao. On je pojedine naoružao. Nije bilo toliko oružja. A kasnije je bilo oružja i za bacanje. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je to naoružanje podjeljeno samo seljanima?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, je. Je, u svakom zaseoku, je. Al' ne svima, je l' nije bilo toliko oružja ispočetka.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Tu se dalje kaže: "On dalje navodi da su najčešće utvrđenja bila postavljena kod kuća Županovih, Milkovića, te kod Viduka, gde su bili raspoređeni topovi, a kod utvrđenja u Barama bili su mitraljezi M-84 raspoređeni. Glavni mitraljezac bio je Guša Gajo, sin pokojnog Nikole, rođen 1965. godine." Da li su sve te informacije tačne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jesu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A kada kažete da su ova utvrđenja postavljena blizu kuća Županovih i Milkovića, o kakvim kućama govorimo?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, kuće su bile pretežno srušene i spaljene. Eto, kakve su. Jer to su ... Srpska vojska je srušila odmah dočim su ovi Hrvati napustili, oni su odmah njima porušili i zapalili kuće i sve su porušili kuće i crkvu. Sve su im porušili. To je napravila Srpska vojska.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li su ta utvrđenja, u stvari, postavljena u i oko privatnih kuća u selima?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, to je bilo oko kuća u selima, je. Zato što su kuće tu. Malo uvučene u šumama, gdje su bile utvrde.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dalje piše: "On dalje navodi da su tenkovi M-54 bili raspoređeni oko kuće Milkovića i školske zgrade u Zemunik Gornjem." Da li je ova izjava tačna?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Recite nam nešto više o ovim tenkovima M-54, koji su bili raspoređeni oko kuće Milkovića. Gde su te kuće Milkovića?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: One su tamo kad se ide prema Škabrnji. One su isto odmah do nas. Vamo su ... baš su granica. Dotle su kao srpske kuće bile, baš od Milkovića, Vukovića, odakle počinju hrvatske kuće, pa tamo sve do Škabrnje. A tenkova je bilo kod Milkovića, normalno i vamo kod, ovaj, škole, tu su bili tenkovi. Ponekad bi se, ovaj, oni kretali i kroz selo da se vidi ... To su mogli vidjeti Hrvati.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako možemo samo da razjasnimo, rečeno mi je da postoji jedno pitanje u transkriptu koje bi trebalo da se razjasni.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A bilo je tenkova i oko škole. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, to je to. Ja sam reka' da je bilo i oko škole.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: To je udaljeno možda jedan kilometar puta - škola i te kuće Milkovića.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim poslednji paragraf na ovoj stranici.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Tu se kaže: "Navedena osoba kaže da je odbacila svoju automatsku pušku na položaju, kao i uniformu, i da je u jednom zaprežnom vozilu stigao u Benkovac gde nije mogao da pronađe svoju porodicu, a zatim je proveo noć u Bukoviću." Da li je ta informacija tačna?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste tražili svoju porodicu u Benkovcu?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jest.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zatim dalje piše: "Kada se probudio, Hrvatska vojska je već ušla Benkovac. On je pobjegao sa Slavkom Rnjakom u šumu, gde se krio sve do danas." Kako ste utvrdili da je Hrvatska vojska ušla Benkovac?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je l' treba da kažem? Utvrdio sam zato što sam ih vidio. Kad sam se diga', samo što sam krenuo, bili su od mene ni 300 metara daleko. Samo sreća što oni nas nisu vidili. Bilo ih je možda jedno 300. Mogli su samo obadva da nas pobiju. Mi smo utekli i sakrili se u jedan vinograd ali nismo mogli da pređemo jednu cestu. Oni su već cestom ... njihovi tenkovi tamo vamo i vojska njihova, ovaj, 'odala po cesti. Mi nismo mogli proći, neg' čekali smo noć. I kad je bila ... ali uveče bila mjesecina i kad je mjesec zaša', mi smo polako puzeći prešli, ovaj, kroz, ovaj, preko ceste, kroz njihovu vojsku i onda smo otišli tamo u Karin. Tu smo cijelu noć u ... poslje ponoći bazali, lutali po šumi dok se nije svanulo i onda smo došli u Karin. I tamo smo došli. Bili smo žedni. Našli na jednoj ... vode, pili vode, kad jednom ... u tom trenutku nailazi čovjek. Mi se prepali njega, on se prepaao nas. A to je bio vlasnik. On je bio Srbin isto. I tako on kaže: "Nemojte se bojati, ja sam" kaže "Srbin isto". I tako nam on tu daje jesti. Bilo neke janjetine i pršuta i vina, rakije, šta smo šćeli. Tako smo bili cijeli dan. Odatle se uputili gore prema Erveniku ... To je to.

prevodioci: Prevodilac nije čuo naziv mesta u koje su otišli.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, pretpostavljam da ćete ovo dalje da proverite. Takođe mi nedostaje deo na 19. stranici, u 23. redu. Koliko se sećam, svedok je rekao nešto o razdaljini. Ali, molim vas zatražite razjašnjenje tog odgovora. Ostavljam to vama.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Koliko je škola bila udaljena ... zapravo, da li možete da nam kažete gde se nalazila škola u Zemuniku Gornjem u blizini koje su se nalazili tenkovi?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Škola se nalazila u centru, u centru sela našoga. Gore, između nas, gdje sam ja, onda gore jedan zaseok ... mi se zovemo Guše, onda je ... iza su bile odma' Drače, onda tamo iza dalje Javori, pa Marčići, pa Banči niže dole, pa Olujići, Banići, Čove, a dole niže nas su bili Rajčevići, Kovačevići i bilo je i Guša isto dole malo niže, kao moje prezime. A sa strane je bilo Hrvata odma' u tom zaseoku Dražići, Rogići, Buljoti. Tu su bili. Al' to su bili Hrvati. Ali oni su svoje to napustili odma' u početku rata.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li je potrebno još razjašnjenja, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Dakle...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne sećam se...

SUDIJA ORIE: ...mislim da, u stvari, mislim da ste nam govorili nešto u vezi sa tim kućama Milkovića. Možete li da nam kažete, da li su te kuće Milkovića, ako biste hodali odatle do škole pored koje su bili tenkovi, koliko vremena vam je trebalo da peške pređete tu razdaljinu od ovih kuća Milkovića do škole, gde su bili tenkovi?

SVEDOK GUŠA: Pa, oko 15 minuta, pješke. Kilometar puta je... toliko je bilo. Toliko daleko.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Samo da pojasnimo još jednu stvar, bilo je tenkova i oko kuća Milkovića i oko škole. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada želim da se vratimo na poslednji paragraf koji je ovde na ekranu jer moje pitanje za vas glasi: ako ste vi, u stvari, bili u Bukoviću kada ste saznali da je Hrvatska vojska stigla u Benkovac, onda niste bili samo 300 metara udaljeni od Hrvatske vojske, jer Buković nije samo 300 metara udaljen od Benkovca. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Buković je udaljen od Benkovca možda jedno dva kilometra. Ja sam bio baš u Bukoviću. Oni su već u Bukoviću bili. Kada sam se ja ujutro digao, oni su bili od mene 300 metara. I jedan je tamo čovjek, isto naš i mi mu govorimo: "Bježi Čavo, tu je Hrvatska vojska, ušla je." "Pa", kaže on "ne trebate vi bježati." Kao da je njegov zet bio, on je tamo od Pakošтана i da mu reka' da ne napušta kuću. On je kao Hrvat i da ako ima da je još ko osta' i da ostane kod njega, i dok se oni vrate da on spremi neki ručak za njegovu grupu. I da neće niko nikog dirat i da reče ljudima, mlađima, ako su koji ostali slučajno, da ako imaju sa sobom oružje ili ako su u uniformi, da se presvuku i da negdje oružje bacu i da ih čekaju u civilu. Kao da ih ne uvatu u uniformi i sa oružjem. Jer, to je to. I taj čovjek nije htio ići. Mi otišli ča i gotovo. Što ću čekat. Utekli smo. Sakrili se ja i Slavko.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molio bih da ovaj dokazni predmet bude obeležen i da bude ponuđen za usvajanje u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D826.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D826 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, pošto su vas ispitali u policijskoj stanici u Kninu, odveli su vas u policijsku upravu u Zadar. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali nikada vas nisu odveli u nekakav zatvor za ratne zarobljenike, zar ne, samo su vas odveli u zgradu policije?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da. I tamo smo bili tri, četiri dana, odakle su nas odvezli u Split u zatvor. Samo što su me udarali ... tukli me u Zadru. Izbili su mi zube i malo me po glavi udario. To ima tamo navedeno, znači, ja znam ko me je udario i sve.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Doći ćemo na to za nekoliko minuta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da se prikaže dokument koji ima oznaku 1D47-0006, i ponovo preko sistema *Sanction*, i imamo primerak na papiru za svedoka.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je službena beleška ... Oprostite. Da li se sećate da su vas u Zadru, takođe, ispitivali istražitelji hrvatske policije. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je službena beleška sa tih razgovora. Beleška sadrži 12 stranica na engleskom jeziku. Neću vas provesti kroz sve to, naravno, ali ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas drugu stranicu verzije na engleskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Da li imate kopije i za sudije, takođe, zato što obično mogu to da sačuvam i da pregledam, što ne mogu da uradim ako je dokument preko sistema *Sanction*?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemam trenutno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se. Ako ne bude učitano u sistem elektronske sudnice do pauze, časni Sude, mislim da ćemo da napravimo kopije za vreme pauze za vas.

SUDIJA ORIE: Da, hvala, to bi bilo prikladno.

TUŽILAC DU-TOIT: Možete li i za Tužilaštvo da obezbedite kopiju, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Rečeno mi je da Tužilaštvo ima elektronsku verziju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Stranica 2, tu se ponovo ponavlja nešto od onoga što ste rekli u Upravi policije u Kninu ... mislim, u policijskoj stanici u Kninu. Zatim u pretposlednjem paragrafu na dnu ... dozvolite mi da proverim. To je na stranici 2 u vašoj

verziji, gospodine Guša, u delu koji počinje rečima: "Negde na početku decembra 1992. godine ..." U tom paragrafu se kaže: "On se lično nalazio na položaju u Vlačini gde je bio aktivno na dužnosti tokom dana dok je bio slobodan tokom noći. Pored njega, sledeći stanovnici Zemunika Gornjeg bili su u grupi na tom položaju ..." i onda imate nekoliko imena koja počinju imenom Erceg Rajka. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pogledajte ta imena. Da li su to ljudi s kojima ste zapravo vi bili na dužnosti?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim sledeću stranicu na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste razumeli pitanje, gospodine? Dozvolite mi da vas pitam na drugačiji način. Da li ste bili na dužnosti sa: Erceg Rajkom, Maričić Mirkom, Maričić Miletom, Banić Mirkom, Olujić Milanom, Radojem Kosovićem i Petrom Vukčevićem?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ako pogledamo dalje, u jednom paragrafu se kaže: "Oni su ostali na tom položaju sve do 22. januara 1993. godine, kada je opozvana straža. Rajko je tada raspoređen u Drugi vod Treće čete Drugog bataljona. Kada je raspoređen u ovaj bataljon, bio je pod komandom kapetana prve klase Vuruna Branka, kojeg je ubrzo nakon toga, smenio kapetan Maričić Janko, koji je ostao na toj funkciji sve do početka *Operacije Oluja*." Gospodine Guša, bili ste, u stvari, pripadnik Drugog voda Treće čete Drugog bataljona sve do *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja sam bio, al' ja sam bio, kako sam govorio, bio sam 'vamo u selu, a ovo ovdje je sve tačno, ovaj ovdje spisak. Ja sam sve znao ove gdje su koji bili. Ja njih svih poznaj. Ovdje nema laži. Ovi su bili svi. Na ovome spisku i piše svi. Sve se slaže - i čiji su i ko je iz kojeg mjesta. Sve se slaže, kad je rođen. Sve se slaže. Ovo su mene ispitivali u Zadru. Jedno četiri, pet sati sam ja bio na ispitivanju. To je tačno. I to je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite mi da onda potvrdimo. Kada je počela *Operacije Oluja*, vaš komandant je bio Maričić Janko. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. A ispod tog paragrafa se kaže: "Pored dva prethodno imenovana, sledeće osobe bile su, takođe, pripadnici komande bataljona", a onda se navode tri imena: Marko Subotić ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim sledeću stranicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ... Erceg Zoran i Miždalo Miroslav. Da li je ova informacija tačna?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Za Miždalo Miroslava ovde se kaže: "On je radio kao policajac u Šibeniku a neko vreme, on je bio u komandi u Zemuniku Gornjem." Da li vi ovde kažete da su ove osobe takođe bile u komandi bataljona? Da li to znači da se komanda bataljona nalazila u Zemuniku Gornjem?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas da pređemo na dno 4. stranice.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A u vašoj verziji, gospodine Guša, dozvolite mi da pronađem ... to je na 4. stranici, i kaže se: "Na tom položaju oni su bili podeljeni u dve grupe".

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospođo poslužiteljko, to je paragraf koji počinje odmah ispod imena Milorad Pucar.

SVEDOK GUŠA: Je, vidimo to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovde se kaže: "Na ovom položaju, oni su bili podeljeni u dve grupe. Četiri dana su bili na dužnosti, a onda su imali četiri dana slobodna. Ostali su u tom sastavu sve do početka *Operacije Oluja*, kada ih je obišao komandant bataljona, Maričić Janko, koji je rekao da se povuku ako mogu. Već 3. avgusta 1995. godine, jedan deo stanovništva je prevezen u pravcu Benkovca. To su bila uglavnom stara lica. Preostali deo transportovan je 4. avgusta 1995. godine. Deca su bili evakuisana već u januaru 1993. godine i smeštena u okolnim naseljima duboko u teritoriji bivše opštine Benkovac." Pre svega, tačno je, zar ne, da vam je na početku *Operacije Oluja*, komandant bataljona, Maričić Janko, rekao da se povučete. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate u koje doba dana vam je komandant bataljona rekao da se povučete?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, ne bih tačno znao, ali neđe popodne. Možda tamo oko četiri, pet sati popodne. Jer oni su već oko šest ušli u naš, ovaj, položaj, kao u naše selo Zemunik. Već odmah na početku, još se vidilo, oni su počeli da palu naše kuće. To smo vidjeli očima. Nisam bio daleko. Bio sam 100 metara. I oni su zvali nas da neće... i stvarno nisu pucali. Oni su nas mogli pobit da su šćeli koliko je njih bilo. Ali nisu htjeli da pucaju, već samo su vikali da ko ima oružje da odloži oružje i da se svi skupimo na jedno mjesto i da nas neće niko dirati. Tako su nam govorili ali nisu pucali za nama. Samo što je dosta granata padalo oko nas. A oni, pješadija, nije pucala. Samo su odma' palili kuće. To se vidilo. Dočim su ušli u prve kuće, odma' su gorile. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možete li da nam kažete malo više o tome. Ovde u izjavi, vi kažete: "Već 3. avgusta 1995. godine, jedan deo stanovništva je prebačen u pravcu Benkovca. To su bili uglavnom stariji ljudi."

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možete li nam reći nešto više o ovoj temi. Kako su ovi ljudi otišli?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, odvezli su ih. Neko traktorom, neko onim frezama, neko konjskom zapregom, neko s kamionima - svakako. Neki autobusom; i odatle su ih prebacivali tamo prema Kninu, tako da su ... dočim su izašli iz Knina, nije bilo opasnosti za njih. A najviše se pješke kasnije išlo. I dosta ih je u koloni i poginulo. Oni su bombardovali ovu srpsku kolonu u izbjeglištvu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ovde, vi kažete da je prevoz jednog dela stanovništva počeo 3. avgusta. Da li se sećate da je prevoz stanovništva počeo pre samog napada Hrvata?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Boga mi, ja ne znam. Tamo kod... iz moga sela nije, već tačno 4. osmog mi smo počeli napuštati, kao skroz napuštali rodno mjesto. A ovi su gore već u Benkovcu i Kninu ... Mi još nismo. Mi nismo ni znali o čemu se radi 'vamo. A oni su već napuštali ... neki, pogotovo Knin. On su otišli možda još 2. osmog. Njima ima ... biće rečeno da napuštaju i oni su napuštali, a mi uopšte nismo znali o čem se radi. A mogli smo svi izginuti. Za koga? Za bez veze. Za nikoga i za ništa. Mogli su nas sve pobiti samo da su htjeli. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Želim da ovde razjasnimo jednu tačku. Nisam vas pitao kada je donesena odluka da se trajno napusti to mesto. Ono što ja kažem jeste: da li je starije stanovništvo 3. avgusta prebačeno na područje iza linije fronta?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, oko ... Malo ih je bilo. Ono što je bilo, oni su odveženi. Al' malo je to bilo starijih ljudi. Oni su inače, dok je rat trajao, većinom su bili gore oko Benkovca i tamo bliže Kninu. To bilo sve u izbjeglištvu 1993. godine, i ono kad su oni zauzeli dosta položaja srpskih. Tad je naša starost, ovaj, stariji ljudi i žene i pogotovo mala djeca ... ja sam imao troje male djece ... oni su bili jedno 30 kilometara udaljeni od mene. Ja sam sve to mora' ići pješke do njih. Nije bilo drukčije da ih vidim. I nosio im hranu i sve. Sve na sebi pješke. To se mjesto zove Buković kod Benkovca.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se dokument koji ima oznaku 1D47-0006 primi u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D827.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D827 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja ću da se vratim na ovaj dokument, časni Sude, ali sada ću da pređem na jedan drugi dokument, a zatim ću da se vratim na ovaj za nekoliko minuta. Gospodine sekretare, molim dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 4607.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, da li ste znali da se komandant na nivou brigade, u jedinici kojoj ste vi pripadali zvao Mirko Uzelac?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja sam za njega čuo, ali boga mi ja tog čovjeka baš nisam viđao. A za njega sam čuo. Nit znam iz kojeg je ... on mora bit tamo negdje od Benkovca ali ne znam iz kojega mjesta. Ja tamo te krajeve slabo znam. Ja sam tamo malo i zalazio. Ja sam inače vrijeme provodio u Zadru. Tamo sam i radio. Tamo je bila i opština. A u Benkovcu nisam bio u životu možda pet puta do rata.

prevodioci: Prevodilac nije uhvatio poslednju rečenicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možete li da ponovite odgovor, gospodine, nakon što ste rekli da ste znali da je iz Benkovca i tog područja. Prevodilac nije čuo, pa ako možete da ponovite ono što ste rekli, nakon što ste rekli da znate da on mora da je bio iz Benkovca ili tog područja. Posle toga šta ste rekli?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja njega ... malo sam ga viđao. Ali ja mislim da je on tamo negdje od Benkovca bio rodom. On je bio ... Ja mislim da on nije bio aktivni oficir. Ja mislim da je on bio rezervni oficir, kao ono kad je bio u vojski pa dobio taj čin, kad je bio u onoj aktivnoj vojski dok je bilo mira. A on ima, ja mislim, nije završio tu akademiju, školu, nego to ... ja bih to dobio u vojski, služio vojni rok, pa oni to nekom dodjelu. Neom daju desetara, nekom daju vodnika, nekom daju kapetana i tako, kao rezervni starješina. Nekome dadu u rezervnu policiju. Ja sam bio taj koji sam bio u rezervnom sastavu policije dok smo bili cjelokupni i dok je bila cjelokupna Jugoslavija. Kad sam izaša' iz vojske, to mi je bio kao vojni raspored u slučaju rata koja je moja funkcija bila, kad bi bilo da smo cjelokupni ostali. Oni posle dadnu te vojne rasporede. Kad dođeš iz vojske, koji raspored imaš, u slučaju rata. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Pa, ja tvrdim, gospodine, da je gospodin Maričić, za koga ste rekli je bio vaš komandant na vašem nivou, da je njegov komandant na nivou brigade bio Mirko Uzelac, i ono što vam sada pokazujem je izveštaj koji je Uzelac, potpukovnik Uzelac podneo Glavnom štabu Vojske Republike Srpske Krajine 25. avgusta 1995. godine, u kom izveštava o svemu što se desilo tokom *Operacije Oluja*.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim 3. stranicu engleske verzije ovog dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ka sredini stranice za 4. avgust, kaže se: "U 18.30 časova, dobio sam naređenje od nadređene komande da dođem u KM", što mislim da je komandno mesto "u GŠ", verovatno Glavni štab, "na sastanak u 20.00 sati 4. avgusta 1995. godine". Zatim nekoliko unosa u nastavku ... dva unosa ispod toga, kaže se: "U 19.00 časova, dobili smo instrukcije od organa vlasti, da je neophodno da se izvrši evakuacija civilnog stanovništva. Prenosimo to na osobe zadužene za evakuaciju." Da li je moguće, gospodine, da kada ste razgovarali sa komandantom Maričićem koji vam je preneo informacije da bi trebalo da se povučete, da je to bilo negde oko 19.00 časova 4. avgusta? Gospodine Guša, mislim da se to ne nalazi u dokumentu ispred vas. To je na

ekranu ispred vas. Moje pitanje je, gospodine: da li je moguće da je vaš komandant Maričić vama preneo naređenje da se povučete negde oko 19.00 časova 4. avgusta?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, ja bi ... da je to bilo šest i po, sedam sati. On je stvarno bio tamo tad u selu, i dok se god nije sve povuklo, on je bio u selu i rekao je da nema tu šta čekati, da moramo samo izbjegnuti. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sledeći unos govori o sastanku u 20.00 časova sa generalom Mrkšićem u Glavnom štabu u Kninu, a tu je i rečenica koja počinje ovako: "On", što znači Mrkšić, "izdao je naređenje da se zona odgovornosti korpusa ... "

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da pređemo na sledeću stranicu na engleskom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: "... suzi, da se suze zone odgovornosti brigada, i da se ima u vidu opšta situacija. Ja sam reagovao i upozorio komandanta da 92. motorizovana brigada čvrsto drži svoje položaje. Došlo je do borbi. Međutim, nije bilo nekih uspeha od strane ustaša u mojoj oblasti." Moje pitanje je: sve do područja Zemunik Gornji i područja 92. motorizovane brigade Benkovca, da li je potpukovnik Uzelać u pravu kada je napisao da "do 20.00 časova 4. avgusta, Hrvatska vojska nije imala uspeha u toj oblasti"? Koliko je to vama poznato?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Što će bit poznato? Oni su oko pet i nešto sati, kako sam reka', prije neg' je počela noć, oni su ušli već u naše selo, Hrvatska vojska. Opet ponavljam, kako su ušli, odma' su za sobom počeli da pale i to je i dan danas, to im je slika, to im je dika. Ono je ljepo sad da vidu oko sebe. To je sve kako je ostalo, tako jest. Nije se napravilo možda deset kuća. No je dobro sad za turizam da vidi turizam šta su napravili.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo dole prema dnu te stranice na engleskom jeziku, na unos za 23.00 časa: "Do 23.00 časa 4. avgusta, prema izveštajima potčinjenih, imali smo jednu poginulu osobu i četvoro ranjenih. Sve linije su stabilne." Zatim unos za 24.00 sata: "Komandant Treće PBR, Đurica, pozvao me je da mi kaže da se povlači na rezervnu liniju nadomak Benkovca. Nisam dozvolio nikakvo povlačenje sve dok se poslednji civili ne izvuku." Dakle, da li je vama bilo dozvoljeno da se povučete iz Zemunika Gornjeg pre nego što se povuku svi civili?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Moga' sam ja otići i ranije da se ... Ko mi je branio? Dok sam skupio malo hrane, ja sam mislio da ćemo mi možda i ostati u Benkovcu, možda jopet stane, da neće to tako biti, jednostavno protjerati. I to je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim sledeću stranicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: "U 2.15 sati naredio sam jedinicama da se pripreme za povlačenje na rezervnu liniju, naredio sam da se svi materijali prikupe, da se tehnička oprema proveriti, a ljudstvo da se strogo drži pod komandom." Ako sada dole pogledamo unos u 6.00 sati: "U 6.00 sati ustaše dejstvuju po Benkovcu i po zoni odgovornosti brigade, s obzirom da su sve jedinice Treće PBR otišle za Ervenik mnogo ranije, naređenje je bilo da se izvrši povlačenje jedinica u pravcu Debelog Brda –

Buković Gaja – sela Bruška." Zatim, ako pogledate ispod okruglog pečata Vojne arhive u Beogradu, kaže se: "Tražio sam od baze da odu sa cisternom u pozadinu u pravcu Bukovića, Bruške, Medveđe." U vašoj izjavi, gospodine, vi ste pomenuli da ste stigli ... dozvolite da pronađem. U vašoj izjavi iz 1997. godine u paragrafu 9, kažete da ste putovali u Buković: "Kada sam tamo stigao u 3.00 sata 5. avgusta, video sam da moja porodica nije tamo". Komandant Uzelac kaže ovde da je u 2.15 sati naredio povlačenje, a ispod toga kaže da je povlačenje jedinica naredeno u pravcu Debelog Brda – Buković Gaja – sela Bruška. Da li ste, zapravo, krenuli u Buković zato što vam je vaš komandant rekao da se povučete prema liniji koja je bila premeštena u Buković?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Boga mi, ja se toga ne sjećam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude ...

SUDIJA ORIE: Izvolite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li mogu da ponovim ovo pitanje?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste otišli u Buković na sopstvenu inicijativu, kako biste tamo pronašli svoju porodicu, ili ste dobili naređenje od svog pretpostavljenog da se povučete u pravcu Bukovića? Koja od ove dve situacije je bila u pitanju, ako je bila?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: To je moja vlastita volja bila. Ja sam sam odlučio. Nisam nikoga ni vidio nit mi je ko šta reka', neg sam sam za sebe ... da ću kao naći djecu, nisam naša' ... i bolje da nisam naša'. Oni su već napustili to juče, kao otpremljeni na pravo mjesto.

SUDIJA ORIE: A vi niste tamo bili u društvu drugih pripadnika vaše jedinice ili su i oni bili s vama?

SVEDOK GUŠA: Sam sam bio. Osamostalio sam se. Sam došao u Buković. Našao sam tamo par starčadi i naišao sam na ovog Rnjaka. I to je bilo sve. I tu smo prespavali pod jednim orasom. I kad smo se digli, to i opet ponavljam, vidio sam ustaše odma'. Šta ćeš drugo? Bježi ća. Spašavaj glavu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, da li mogu da ponudim ovaj dokument na usvajanje u spis pre pauze, a takođe želim da obavestim Pretresno veće da su svi dokumenti sada učitan u sistem elektronske sudnice, tako da možete da ih vidite.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D828.

SUDIJA ORIE: Zamoliću gospođu poslužiteljku da isprati svedoka iz sudnice. Gospodine Guša, sada ćemo da napravimo pauzu i molimo da se vratite približno za pola sata. Molim vas, pođite sa gospođom poslužiteljkom.

SVEDOK GUŠA: Dobro. Hvala.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Mogu li dobiti neke indikacije od strana koliko im je vremena potrebno za unakrsno ispitivanje?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne treba mi više od sat i po, časni Sude, verovatno manje.

SUDIJA ORIE: Ne više od sat i po.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Rekao bih manje, možda sat vremena.

SUDIJA ORIE: To nas dovodi do 12.00 časova. Da, gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Ja nemam pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: To zavisi, naravno, od unakrsnog ispitivanja gospodina Mišetića, ali meni neće trebati više od 30 minuta.

SUDIJA ORIE: Hvala. Sada imamo određenu procenu. Dakle, sve u svemu, dva sata. Imaćemo pauzu, a mi ćemo nastaviti u 11.00 časova.

(pauza)

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Samo da obavestim Pretresno veće da smo upravo dobili video snimak koji bih želeo da prikažem. Mi ćemo ga obelodaniti Tužilaštvu. To je video snimak sela Zemunik Gornji koji je snimljen pre *Operacije Oluja*. Snimak nema datum u ovom trenutku, ali ja i dalje pokušavam da vidim da li mogu da dobijem tačan datum. Hteo bih da ga prikažem svedoku vezano za neka druga pitanja.

SUDIJA ORIE: Koliko shvatam, gospodine Du-Toit, nemate prigovor u odnosu na ovo?

TUŽILAC DU-TOIT: Mi još nismo videli, ali verujem na reč, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nije nam potreban zvuk, časni Sude, sada, ali mi ćemo ga obelodaniti sa zvukom Tužilaštvu.

SUDIJA ORIE: U redu. Mi ćemo uključiti zvuk vrlo tiho, tako da prevodioci neće imati nikakvih problema.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, želeo bih da vam sada prikažem video snimak koji je emitovan na *Televiziji Republike Srpske Krajine* pre *Operacije Oluja*. To je iz priloga o selu Zemunik Gornji. I ja bih da vam pokažem taj klip, da vidim da li prepoznajete selo, a zatim da vam postavim nekoliko pitanja pošto pogledamo ovaj video koji traje oko minut. Snimak će početi od oznake oko šestog minuta i ići će do otprilike sedmog minuta.

(video snimak)

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, da li prepoznajete ova mesta?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da, otprilike.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste videli gde je osoba ispalila nešto što se činilo kao da je raketa iz ručnog raketnog bacača?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Vidio sam, ali nisam siguran baš gdje bi ovo moglo nalaziti se ... rek'o bih dole u Golešu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Goleš je zaseok Zemunika Gornjeg, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je mesto gde ste videli na kraju eksploziju, bilo mesto gde su hrvatski položaji?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja mislim ... Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A šta je onda bilo tamo na drugoj strani?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je, kuće su ovamo ... ja mislim tamo kod Dražića, hrvatsko selo i samo jednog vojnika poznam. On je iz Donjog Zemunika. Zove se Alavonja ... kako mu je ono ime ... zvali smo ga Gare. Ne znam mu baš pravo ime. Samo smo ga zvali Gare. On je inače iz Donjog Zemunika. Evo ga, baš ga sada vidim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Ovo je lokacija koja me interesuje. Da li znate šta je to što se sad vidi?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A boga mi ne. Ne bi vam znao reći u ovom ...

(kraj video snimka)

ADVOKAT MIŠETIĆ: Lokacija koju pominjem, samo za zapisnik, nalazi se na 6 minuta i 20 sekundi na video snimku. Časni Sude, želeo bih da ponudim u spis video snimak koji ima oznaku 1D47-0094, ali mislim da je verovatno najbolje ako ga obeležimo za identifikaciju za sada, jer Tužilaštvo bi možda želelo da prikaže više delova ovog video zapisa.

TUŽILAC DU-TOIT: To je tačno, časni Sude. Što se tiče datuma, ne znam da li ima bilo kakvih informacija o datumu i kada je to snimljeno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Svakako ću to da pogledam, časni Sude. Ako imamo datum, ja ću ga obezbediti.

SUDIJA ORIE: Da. Snimak je učitani u sistem elektronske sudnice pod ovim brojem?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Biće učitani, da.

SUDIJA ORIE: To će biti učitano i zatim ceo video ... rekli ste: mislim, to je verovatno najbolje ako se ... Oh, vi kažete da se snimak obeleži za identifikaciju u ovom trenutku?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Odbrane broj D829, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: I zadržaćete taj status za sada. Mogu li da postavim jedno dodatno pitanje svedoku u vezi sa ovim video snimkom. Svedoče, rekli ste da je očigledno raketa iz ručnog raketnog bacača ispaljena u pravcu Ražića. Da li na kuće u Ražićima, ako sam dobro razumeo, i da li je to bilo hrvatsko selo?

SVEDOK GUŠA: Ne Ražići, nego Dražići, sorry, Dražići. To je hrvatski zaseok. Tu su Hrvati. I u stvari, ima mješano. Ima moje isto prezime Guša, imaju tri, četiri kuće, ovaj, Srba. A ovo tamo okolo, to su Hrvati, Dražići, Rogići i Buljoti. To su Hrvati. Mjesto se zove Goleš.

SUDIJA ORIE: Dobro. To je mesto odakle je ispaljena raketa. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA: Da.

SUDIJA ORIE: Da li mogu da vas pitam sledeće, sela koje ste upravo pomenuli, hrvatska sela i mešovita sela, da li su ona bila na teritoriji pod kontrolom Republike Srpske Krajine ili su bili na teritoriji pod kontrolom hrvatskih snaga u to vreme?

SVEDOK GUŠA: Ne, ova sela sva što su nabrojana bila su pod srpskom vojskom. Republika Srpska.

SUDIJA ORIE: A to znači da je ta raketa ispaljena unutar teritorije pod kontrolom Republike Srpske Krajine. Da li smo to dobro shvatili?

SVEDOK GUŠA: Jeste.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Molim vas da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D827, 5. stranica na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine, ovo je 4. stranica verzije koju vi imate. Ovo je ponovo službena beleška sa razgovora koji ste imali sa hrvatskom policijom u Zadru. Ovde, na vrhu stranice, kaže se: "Rajko je odbacio automatsku pušku pored kuće gde su boravili na položaju, presvukao se i uzeo nešto hrane, i sa zaprežnim kolima se uputio za Buković, gde je očekivao da će naći svoju ženu i decu." Da li vidite to?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Tu gde se kaže da ste krenuli zaprežnim kolima za Buković, s kim ste bili tada?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Sam sam ja iša' i moj pas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, zašto ste presvukli svoju uniformu?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zašto ste presvukli svoju uniformu?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: ... uniformu ...

prevodioci: Prevodioci nisu razumeli odgovor.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prevodioci nisu razumeli odgovor. Možete li da ponovite, zašto ste skinuli uniformu?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, ja ... da me ne bi slučajno uvatili, onda je još gore. Pa, inače, svedjedno ... zavisi sve na koga naletiš. Bilo je ljudi pravih a bilo je zlikovaca i sa jedne i sa druge strane ... kad bi nekog u'vatili ... i jedna i druga strana.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. U sredini ovog paragrafa, vidite gde se pominje ime "Subotić Jovo" velikim slovima otkucano?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Kaže se dalje: "Subotić Jovo iz Ervenika naišao je na njih, i on im je objasnio ko je sve bio u selu, da je selo opkoljeno, te da ne mogu da idu bilo gde. Posle ovog razgovora, i po odobrenju Jove, oni su odlučili da ostanu kod njega." Dalje se kaže: "Danju su se skrivali u šumi, a noću bi dolazili da nešto pojedju. Pored Jove, u kući su živeli njegov otac, Todor, njegova majka, Marta i mali sin Damir. U toj kući su ostali da žive tamo sve do 4. oktobra 1995. godine, kada ih je Jovin brat, Božo, koji je živio u Šibeniku, prijavio policiji." U vašoj izjavi kaže se da je jedan prijatelj u policiji bio taj koji vam je pomogao ili koji vam je savetovao da se predate. Ovde, u vašoj izjavi koju ste dali hrvatskoj policiji, vi kažete da je Jovo... izvinjavam se, odnosno, da vaš je drugi sin Todora i Marte, Božo, prijavio policiji. To je tačno, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste, takođe, znali da je Božo, u to vreme, bio pripadnik 113. brigade Hrvatske vojske. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, nisam ja siguran je li on bio, samo on je bio na njihovoj strani čitavi rat. On je bio komesar u Šibeniku. I taj policajac što je bio kao vojna policija ... u stvari, on je bio aktivni policajac i prije i oni su bili kumovi, taj Jovo ... ne, Božo i taj Ivica ... samo znam da mu je ime Ivica, on je tamo od Vaćana, tamo negdje oko Drniša ja mislim dođe mjesto. To je meni slabo poznato ali mislim da dođe negdje oko Drniša. Al on je jako fer bio i jako se ... postupao je samo tako. Još su nam davali hrane i pića i cigara i robe su nam dali i sve kad smo išli u ... kad su nas prevodili u Knin, dali su nam punu torbu robe i dali su nam nešto kuna, njihovih para, samo su rekli da ne kažemo ko nam je to dao i odakle su nam te cigare. Da rečemo da to imamo, da ne rečemo ko nam je dao. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, dok ste bili u kući Marte i Todora, moje pitanje glasi: da li ste znali da su imali sina koji je bio pripadnik Hrvatske vojske?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A oni su nama pričali da imaju toga sina Božu u Šibeniku i jednoga da imaju u Malom Lošinju. To su obojica na hrvatskoj strani. Samo ne znam kako je onome drugome ime. Samo znam da je ovome Božo i pošto sam s njim i bio kad su oni dolazili tamo kući. Jer on je saznao, nekako valjda preko Beograda da su mu ostali majka i otac i taj mu brat Jovo i taj mali od 12 godina, Damir i on je došao nakon dva i nešto mjeseca da on to posjeti. I kad su oni došli, ja sam to gleda sve, kad su oni ušli u ... ja sam gleda iz šume. Ja nijesam bio možda 20 metara daleko od njih kad su oni ulazili unutra, ali bio sam skriven u grmu i čujem ja da su oni plakali ... plakala mater njegova i on kao govori: "Nemoj, nemoj". Kao, tješili je i onda ona ... čujem ja sve što oni pričaju. Pita on matere, majku, gdje mu je brat Božo, a veli: "Tu je negdje" veli "u šumi, krije se." I veli: "Gdje je mali Damir?" "S njim je." I pita on: "Ima li još ko s njima?" Kaže: "Ima dva još čovjeka, mi ih ne poznamo." A onda ovaj policajac nju pita da kako smo mi došli, je l' smo došli u uniformi, je l' imamo oružje sa sobom. Ona je njima rekla da smo mi došli goli, bos i u kratkim gaćama i nekim majicama, kako i jest i da smo donjeli malo nešto hrane sa sobom a da nismo imali oružja, nit uniformu. Onda je on njoj rekao, taj Ivica, bi li ona mogla otić do nas, ako zna gdje mi stojimo u šumi. Ona rekla da

zna. On veli: "Ti otiđi, njih potraži i reci im da dođu, da se nikoga ne boju". I sad, došla stara, ona je bila malo ... kao šlagirana, došla sa štapom. Vako malo uzbrdo bilo je ići. I tako ona nama priča a ja to sve slušao i ona kaže: "Rekli su vam da dođete došao je", veli "kum Ivica". Govori ona Jovi, svome sinu: "i došla su još neka tri, četiri. Oni su" veli "došli u uniformi imaju" kaže "na sebi neke velike pištolje". Tako je i bilo. I ovaj: "Rekli su vam da dođete slobodno". Što ću ja ... počelo već biti i ledeno. Ja govorim njima: "Ajmo mi, to bi nam bio najbolji potez, pa što nam bude. Bilo kad oni će nas uvatiti ili će nas ... Bolje da se predamo nego ... ako nalete ovi šumari, ovi što pljačkaju, mogu nas i pobiti". Možda bi tako i bilo. I sad, neće Jovo da ide. A mater mu govori da mu je rođeni brat došo. On se boji. Boji se Slavko. A ja kažem: "Ja idem". Idem hrabro i ide mali Damir sa mnom. Mi idemo tamo, vako malo postranu, uđemo u dvorište, oni sjede pod dedinim orasom i ja kao malo uplašen idem. Vidim njih u uniformama i vidim im one pištolje na njima. "Ma" kaže "šta se bojiš? Nismo mi" veli "vukovi, ne ubijamo mi kako vi mislite." I onda taj Ivica, on se naljuti ...

SUDIJA ORIE: Da, da ... Samo trenutak.

SVEDOK GUŠA: ... baci pištolj svoj, baci ga ...

SUDIJA ORIE: Samo momenat. Da li ste se tako vi predali?

SVEDOK GUŠA: Je, oni su jako fer prema nama postupili i on je stvarno bacio pištolj ... "Šta se bojite, nisam ja vuk. Mi nismo životinje, ne ubijamo mi kako vi mislite." I donjeli su pečenoga mesa i piva i vina ...

SUDIJA ORIE: Dobro ...

SVEDOK GUŠA: ... i cigara. Oni su to odma nama sve davali. Posle, tek nakon sat vremena tek je Jovo i Slavko prišli k nami. I tako su oni dva, tri sata s nama pričali i ...

SUDIJA ORIE: U redu ...

SVEDOK GUŠA: ... pitaju nas odakle smo mi, al' da im dademo tačne podatke. Dobro, Slavko ima dokumenta ali ja nisam imao sa sobom ništa ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, gospodine Guša, ako gospodinu Mišetiću treba još pojedinosti kako se to tačno odvijalo, to kad ste se predali, onda će vas on pitati. I molim vas, saslušajte sada njegovo sledeće pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim dokument koji ima oznaku 1D47-0052.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je interna beleška, gospodine Guša, iz 113. brigade u Šibeniku. Prve dve stranice su propratno pismo od komandanta te brigade, koji

podnosi izvještaj odeljenju za pravne poslove Vojne oblasti Split o tome koje su disciplinske mere preduzete protiv Bože [u transkriptu piše "Jovo"] Subotića.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim sada 3. stranicu.

SUDIJA ORIE: Samo da izbegnemo problem, čuo sam da ste rekli "Božo" Subotić.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, Božo.

SUDIJA ORIE: Da, u transkriptu piše "Jovo". To može da stvori zbrku. Rekli ste "Božo".

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. I molim još jednu stranicu hrvatske verzije. U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To su sada disciplinske mere, od 26. avgusta 1995. godine. Tu se kaže: "30 dana vojnog zatvora vojnom obvezniku Boži Subotiću, sinu Todora, rođenog 15. januara, 1953. godine, pripadniku rezervnog sastava logističkog voda Prvog pešadijskog bataljona 113. pešadijske brigade Hrvatske vojske, zbog učinjene povrede vojne discipline iz člana 3." Izjava o razlozima: "Dana 19. avgusta 1995. godine, gore pomenuto vojno lice je u toku izvršenja zadatka u skladištu, otuđio je pištolj od tehničkog službenika i odbio da prizna počinjeno krivično delo. Nakon obrade gore pomenutog, on je priznao otuđivanje pištolja, te na predlog komandanta, izriče mu se disciplinska mera. A onda neki drugi delovi dokaznog materijala u ovom dokumentu upućuju na vojnu policiju." Dakle, ovaj Božo Subotić, sin Todora, je, u stvari, taj isti Božo Subotić koga ste sreli u oktobru te iste godine i koji vas je predao policiji. Zar nije to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja ne znam da li je on bio u pritvoru. Samo sam ga vidio. On je doša' tamo da vidi kao Božu, i on zna da smo mi tamo, kao ja i Slavko. Samo je saznao da mu je brat taj i to i oni su poslali tu babu da nas pita bi li se mi predali. Ako 'oćemo, da dođemo tamo. To je to. I da nas neće niko dirati dok smo pod njegovom kontrolom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine predsedavajući, ponudio bih ovaj dokument u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Du-Toit?

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nemate prigovor. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D830.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D830 primljen je u spis. Mogu li ja da postavim jedno dodatno pitanje. Ovaj Božo Subotić, koliko godina je imao, otprilike? Isto kao vi, stariji, mlađi? Možete li da mi kažete. Ovaj Božo, bio je...

SVEDOK GUŠA: Mojih godina.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, gospodine predsjedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, u svojoj izjavi vi ste govorili o stoci koja je odvezena iz kuće Subotića. Moje prvo pitanje je: da li imate ikakvu ideju kako je ta stoka uopšte dospela do kuće Subotića?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, to je bilo... to je bilo njihovo vlasništvo i one su bile u... negdje je bilo popodne, došli sa ispaše, bile tamo u hladu, tamo u... mi kažemo "u jari", u avliji, i došla su njih dva ili tri i pitali su... ja sam isto bio tu blizu al' u šumi. Ja sve čujem, oni galame... al' donjeli... stvarno, kad god dođu donesu babi kave, oni lopovi što su pljačkali ... i šećera i toga i pita: "Treba li im brašna?" I oni pitali đeda da li bi im dao jedno pet, šest komada. A on kaže: "Ko vam brani. Uzmite koliko 'oćete." A onaj jedan drugi govori: "Ne", veli "to treba sve uzeti." I oni sve su... i ovce, jedno 140 koza i muških i ženskih i sve i ovaj, jedno 40 ovaca i kravu i tele i prasica im valjda nije odgovarala, svinja, kao to nisu uzeli. Al kad su uzeli kravu i tele, baba je počela da jauče. A ovaj, jedan, ovaj, njih dva tad bila ... bio je i treći tamo valjda kod kamiona, ovaj, uzeo pištolj i pucao je možda sa tri metra, nije dalje bio od babe... iz pištolja. I ovaj mu rek'o zašto to radi i srećom, nije je pogodio, nego odbije se, onaj, zrno kad je on ispalio od praga od kuće i babu onaj jedan gelerić u ruku. Ostane joj to i kad su oni sve to potovarili i otišli ća i ja tamo priđem. Vidim baba krvava, krvava ruka. I ja to polako izvadim i ja opet utek'o, opet ća u šumu, da ne bi drugi naišli, pošto više njih ima. Oni što su pljačkali stoku i tehniku ... a sve što su imali, to su i odnjeli i drva i čak i gnojivo i sjeno za stoku i to. To je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, ja pitam vas: da li znate da li je Božo Subotić doneo tu stoku do kuće svojih roditelja, i da li znate da li je Božo Subotić bio jedan od ljudi koji su tada uzeli tu stoku?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije bio. To je bila druga grupa. Al' nije on ni bio taj dan kući, ni ta njegova grupa. Ta njegova grupa taj dan kad su oni dolazili po nas, Božo nije ni bio, jer oni su tek treći dan, kad smo mi rekli da se predajemo, onda su došli po nas. Veli: "Sakrivajte se", veli "nemojte se više nikom pokazivati, mi ćemo doći po vas. Mi ćemo prije pitati našu komandu da li vas mi smijemo dovesti i Šibenik ili u Knin." I oni su se stvarno vratili drugi, treći dan. A ja mislim da je bila ... je, subota, i oni su jopet došli i donjeli nam hrane i pića i cigara i tako s nami pričali i kažu: "Bilo bi ..." Kad su došli, vele: "Ne meremo vas mi odavde s ovog područja u Knin odvest ... u Šibenik" jer oni su s područja Šibenika. Kaže: "Oni su nami rekli da mi vas prijavimo u Knin" a veli "pošto je subota, bilo bi najbolje da odgodimo za ponedjeljak, pošto" veli "ima svakakvih ljudi. Tamo nema" veli "glavnih, kao većijeh, onih čuvara, da čuvarima ..." kako bi reka'

... glavnija, komandira. Veli: "Mogu vas neki i tući. Bilo bi najbolje da mi vas u ponedjeljak, da mi dođemo jopet u ponedjeljak". I sve su nam rekli, "Oko 9.00 sati i vi budete spremni, samo nemojte se nikom pojavljivat, da bilo ko dođe dok mi ne dođemo i dok baba ne reče da smo mi." I tako oni su stvarno došli oko 9.00 sati i ovaj, došli kamionom i utovarili su jedno 30, 35 komada svinja koje su bile teške između 120 do 140 kila. To su oni potovarili i još nami rekli da im moramo pomoći. Spustili su rampu i mi smo im pomogli, ovaj, da oni to potovaru. Kad su to potovarili, zatvoru, jopet su s nami sjedili jedno dva, tri sata pod onim orasom. Tamo smo jeli, pili, pušili. Pili smo i kafu i tako. I oni su nazvali Knin. I dođu sa dva auta ovi iz Knina, njihova policija po nas. Dođu. Najprije ... sa dva auta su došli, po jedan vozač. Ja sam iša' s jednim, a ovaj Slavko je iša' sa drugim. A ovog Božu se... ne Božu, *sorry*, izvinjavam se. Božu su, ovaj, ostavili kod kuće kao da njega neće dirati. I sad, nas su vozili prema Kninu po putu. Meni govori ovaj što je mene vozio vozač ... Imao je pive u autu ledene i cigara. Kaže: "Možeš pušiti ..."

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Guša.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D827 i molim vas da nam pokažete 5. stranicu ovog dokumenta u verziji na engleskom. To je stranica ... to je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, u ovom paragrafu se kaže: "On nije izneo mnogo detalja u pogledu zločina protiv čovečnosti i međunarodnog prava ..."

SUDIJA ORIE: Koji je to paragraf?

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je pri vrhu stranice na engleskom jeziku

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ... i to je treći paragraf verzije na hrvatskom jeziku. Počinje rečima: "U vezi sa počinjenim krivičnim delima ..."

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kaže se da ste rekli: "On je čuo da je napad izvršila bivša JNA i rezervisti iz okolnih sela, kao i da je među njima bilo nekoliko stanovnika Zemunika Gornjeg." Zatim se takođe kaže: "Ono što je znao i može sa sigurnošću da izjavi jeste da je Steva Maričić ubio Stura Božu i Draginju i tri ženske osobe po prezimenu Brkić, i kasnije je priznao da je ubio još četiri osobe, Rajku nepoznate osobe, koji su bile verovatno iz Škabrnje." Da li je Stevo Maričić bio iz Zemunika Gornjeg?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A vi ste znali da je puno meštana iz Zemunika Gornjeg učestvovalo u ubistvima i paljevinama i pljačkama koje su se desile u periodu između 1991. i 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U stvari, u sledećem paragrafu se kaže: "On zna imena osoba koja su u najvećoj meri bile uključene u pljačku i paljenje kuća hrvatskih prognanika, i on je posebno istakao sledeće osobe ... " Ako pogledate imena koja ste ovde naveli, na primer, Erceg Slavko, tu se kaže: "Ovaj čovek je živo zlo. On je palio i pljačkao po Zemuniku Gornjem." On je palio i pljačkao hrvatske kuće u Zemuniku Gornjem. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Erceg Ljuban, ovde se kaže: "Prema Rajkovom znanju, on nije bio mobilisan, već se celo vreme bavio preprodajom ukradenih stvari." Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Javor Drago: "Neposredno pre početka rata je vozio kamion marke *Mercedes*, koji je bio vlasništvo *PK Zadar*, koga je kasnije koristio za transportovanje ukradene robe." Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim sledeću stranicu verzije na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U unosu za Erceg Slobodana kaže se: "Dovozio je traktore, kultivatore, automobile i stoku, te istu preprodavao po veoma niskim cenama". Vezano za pljačkanje imovine prognanih Hrvata, on je rekao da je mnogo imovine transportovao u Bosnu i Hercegovinu i Srbiju, pa čak i u Crnu Goru, gde je preprodavao po niskim cenama. Pljačkaši su to verovatno koristili da obezbede sebi imovinu negde u Srbiji u slučaju da su morali da pobjegne iz Hrvatske." Da li se sećate da ste to rekli policiji u Zadru, gospodine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi izgleda da imate mnogo saznanja o tome ko je pljačkao u ovom području. Da li je fer da se kaže da su do 1995. godine kuće Hrvata u području u kom ste vi živeli bile potpuno opljačkane?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Potpuno opljačkane i srušene i spaljene. Nijedna nije ostala. Govorim istinu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi razumete da kada su se neki od tih ljudi koji su bili prognani vratili i nisu mogli da pronađu svoje stvari, da su se oni tada okrenuli svojim susedima, koji su bili Srbi, i uzeli stvari iz njihovih domova. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, nisu kod nas. A što će uzest kad su odma' naše kuće zapalili, što će onda uzest? Nema šta uzet. Oni su, dok ih nisu obnovili, oni su živili tamo isto u izbjeglištvu, dugo vremena. One moje komšije. Ja ih znam. I to su bili jako dobri ljudi i garantujem da oni te naše kuće ... i kad su došli tamo, da oni nisu palili, već su drugi palili. Ali Hrvati isto. Al' oni baš mještani, moje komšije, ja ih znam kao sebe, i

milion sam posto siguran da ti ljudi nisu palili srpske kuće, iako je njihovo sve zgareno i spaljeno. To su bili jako dobri ljudi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Idemo na sledeću temu za trenutak, gospodine Guša. Da li znate da li je kapetan Dragan imao kamp za obuku u području Bukovića?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja mislim da nije to bio Buković, koliko je meni poznato, nego Bruška.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se Bruška nalazi u području Bukovića?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: To... Ja mislim da su oni pod istom opštinom ali malo podalje od Bukovića. To je... tu je bilo isto mješano. Tu je bilo i Srba i Hrvata. Ali bilo je pretežno hrvatsko stanovništvo. Ali tamo ja nikad nisam bio ni u ratu ni prije rata u tim mjestima. Samo znam otprilike gdje je to., jer pošto su sa mnom radili Hrvati baš iz Bruške.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim da nam prikažete dokument koji ima oznaku 1D47-0047, i molim stranicu broj 1 u verziji na hrvatskom ... oprostite, stranicu broj 2. Izvinjavam se.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je obaveštajna analiza hrvatske obaveštajne službe od 9. februara 1995. godine. Ako sada pogledate hrvatski tekst u drugom paragrafu, tu se kaže: "92. motorizovana brigada obavlja odbranu duž linije Novigradsko more – Pridraga – Paljuv – Drače – Zemunik Gornji.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako sada pogledamo 4. stranicu u verziji na hrvatskom jeziku, koja ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, mislim da nam nedostaje druga stranica na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, oprostite, časni Sude. To je sve jedna stranica. Uradili smo samo vrlo kratak prevod jer mi ne treba ceo dokument. Ovo je drugi paragraf ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... Da, ja to vidim.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ... i onda će biti na četvrtoj stranici ono što je relevantno za ovu analizu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovde se kaže: "Preraspoređivanje jedne oklopno-mehanizovane čete, deset tenkova T-55, i četiri borbena oklopna vozila zabeleženo je iz kasarni Benkovac u područje Buković Gaja, a jedan oklopni mehanizovani vod...", i tako

dalje, i tako dalje. Da li je, u stvari, bila oklopno-mehanizovana četa u Bukoviću uoči *Operacije Oluja*? Gospodine?

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, molim vas odgovorite na pitanje?

SVEDOK GUŠA: Koje? Ponovite mi?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da. Da li je jedna oklopno-mehanizovana jedinica bila u Bukoviću uoči *Operacije Oluja*?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja za to ne znam ništa.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: To mi nije ... mislim, nije mi uopšte jasno, nit' znam za to.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se ovaj dokazni predmet obeleži i uvrsti u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Časni Sude, možda možemo samo da pogledamo donji deo verzije na BHS-u. Nisam video da je ovaj dokument potpisan, i ako bih mogao samo da pogledam, inače nemam prigovor.

SUDIJA ORIE: Da, mada možete to da pogledate u sistemu elektronske sudnice, gospodine Du-Toit. Originalni dokument je donekle iznenađenje, gospodine Mišetiću. On je označen kao dokument od četiri stranice i poslednja stranica je stranica broj 4... i to ide sve do dna, i onda vidimo da je poslednja stranica stranica broj 5. To ide od 1 do 4 i onda 5, što je...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja ću to proveriti, časni Sude, tokom naredne pauze, pa ćemo videti kakva je situacija. Još uvek nisam siguran zašto je to tako.

SUDIJA ORIE: Da. Izgleda da je prva stranica naslovna stranica, i onda imamo stranicu 1, a zatim stranicu 4, a zatim stranicu 5.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pogledaću kad stignemo do toga.

SUDIJA ORIE: Da. Da li mogu da pretpostavim da ćemo za sada da obeležimo dokument za identifikaciju dok ne čujemo od vas?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će bit dokazni predmet Odbrane broj D831, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: I ostaće u tom statusu za sada. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Gospodine sekretare, molim vas da nam prikažete dokument koji ima oznaku 1D47-0088.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, ovo je sada približno ruta kojom ste putovali, u skladu sa vašom izjavom svedoka. Ta žuta linija ...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ta žuta linija, da li je to verna slika gde ste putovali i kako ste putovali?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je, je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako pogledate Benkovac tamo, vidite belu liniju koja na karti ide prema dole, a zatim ide u Kistanje, a zatim iz Kistanja dalje prema Knina. To je glavni ...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ... to je glavni put između ... koji vodi od Benkovca do Kistanja i nastavlja do Knina. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I ja ne znam da li ovo znate, ali crvena linija je otprilike tamo gde je bilo glavno područje ... pardon, glavni borbeni položaj Vojske Republike Srpske Krajine na dan 3. avgusta 1995. godine.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ovo mi nije poznato da su tu bili položaji. Ova crvena linija. To ja slabo poznam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, u gornjem levom uglu vidite Zemunik Gornji?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Vidim ga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se tu tačno vidi da je linija u osnovi išla pravo kroz Zemunik Gornji?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas ako možemo da odemo na sledeću stranicu na ovoj ...

SUDIJA ORIE: Ako zumirate, šta to znači "ide direktno kroz"?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne pokušavam...

SUDIJA ORIE: Ne, ali to izgleda kao da su neke kuće i zgrade malo severnije. To je malo nejasno, ali barem je to veoma blizu i u skladu je sa svedočenjem svedoka. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Na ovoj karti mi smo stavili približne udaljenosti od mesta gde ste vi bili. Rekli ste da ste bili u Zmištaku, da ste išli ka Biovičinom Selu, a potom ka Kistanju. Mislim da je to u skladu sa onim što ste rekli u vašoj izjavi. Znači, od Zmištaka, gde ste bili, do Kistanja je oko 13 kilometara vazdušne linije. Da li je to tačno?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, vaše svedočenje o onome što ste videli u Kistanju, bilo je sa udaljenosti od otprilike 13 kilometara, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, ne znam baš tačno tako, ali dosta je daleko. Samo se vid'lo sve ono kako gori. To se sve vid'lo. Pogotovo još po noći bolje se vidio onaj odsjaj, kad je noć. Jer to je jedno veliko brdo, ja sam to sa brda gled'o. To su ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I takođe ste govorili o tome da ste videli vojnike u kamionima na putu od Benkovca do Kistanja?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ono što ste bili u mogućnosti da vidite su vozila na tom putu sa udaljenosti od 13 kilometara, a možda i više. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se ovaj dokazni predmet obeleži i uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Du-Toit?

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D832.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D832 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Gospodine sekretare, molim vas da nam prikažete dokument koji ima oznaku 1D47-0092.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je Ervenik gde ste se vi nalazili, sa svim svojim zaseocima. Da li prepoznajete zaseoke ... imena zaseoka u području Ervenika?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, znam: Kistanje, Kolašac, Mudrino Selo, Biovičino Selo, Đevrske. To mi 'nako poznato ... ovo ... ta okolina. A 'vamo niže imamo Medveđa, Bruška i to. To je sve u tome krugu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, ja pitam vas o ... vi ste govorili o tome da su kuće spaljene u Erveniku. Ja vas pitam da li možete da identifikujete u svim ovim zaseocima ... bilo koji zaseok u kom su kuće spaljene?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: U Erveniku, to zove se Subotići, onda imaju ... kako se ono zovu, Brekići, to je prezime. I tu je u centru škola bila. To je sve, ovaj, dosta zapaljeno i opljačkano, normalno, sve živo ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: ... i tamo Kistanje i ono, to je zapaljeno totalno. To i dan danas ja mislim da nije niko pipnuo. Jedan dio su valjda tamo sa Kosova, oklen, Hrvata sad živi, tamo kod tih Kistanja i Đevrske. Ono što nijesu zapalili. A Knin nisu baš palili i rušili. Tamo živu sad Hrvati.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Pa, vi ste identifikovali ... sada govorimo o Erveniku, gospodine, identifikovali ste zaseok Subotići, a kako ste rekli da se zove onaj drugi zaseok?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Tamo ... i Travice. Ima i zaseok Travice. Tu je bilo i Hrvata malo. A ovo, Subotići i Brekići, to je sve u selu Erveniku. Komšije su u istom zaseoku. Tu su najviše zapalili, tu se najviše vid'lo. I tu sam bio skoro svaki dan ona dva mjeseca, koliko sam bio tamo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim dokazni predmet Tužilaštva broj P66 ... ali, prvo, molim da se ovo obeleži i primi u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D832.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D832 primljen je u spis. Gospodine Mišetiću, ranije ste rekli da je svedok identifikovao Subotiće. Vidim da postoje neki zaseoci koji se pojavljuju dva puta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je zato što su ove kućice koordinate i tako se Subotići, zapravo, protežu na oba ta mesta.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, ne znači da su odvojeni zaseoci?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne...

SUDIJA ORIE: Onda su možda poput Vujanića povezani. Tako da je to pomalo zbunjujuće. Ali vi kažete područje Subotića pokriva obe ove koordinate?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tačno. I Vujanići, da.

SUDIJA ORIE: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim dokazni predmet Tužilaštva broj P66, i molim 9. stranicu tog dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, ovo je tabela koju su pripremili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija u oktobru 1995. godine. Ako pogledamo Ervenik i sve njegove zaseoke, jedini zaseok za koji se pominje da je pretrpeo bilo kakvu štetu ... koja se pominje da je pretrpeo štetu je onaj koji ste sada pomenuli, Subotići.

ADVOKAT MIŠETIĆ: I ako bismo mogli, molim vas, da vidimo i verziju na engleskom jeziku, stranicu broj 9. Tu smo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Subotići su osmi unos nadole. I u oktobru 1995. godine, vojni posmatrači Ujedinjenih nacija ubeležili su – ne možete da vidite ovu koordinatu na vrhu – ali poslednja dva broja. U Subotićima je postojala jedna kuća koja je potpuno uništena i četiri koje su delimično uništene. Da li je to u skladu sa vašim sećanjem o tome koliko je štete pričinjeno u Subotićima?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: To je malo više kad sam ja doša' ... nego jedno četiri, a gdje je škola, pa ono malo dućana što su imali, kao šop. To je isto spaljeno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, da li vam je poznato da li su te prodavnice spaljene pre *Operacije Oluja* ili nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Poslije, ne prije. Kako će oni ući kad je to bilo pod našom stranom, kao srpskom stranom. Kad je sve palo, kad su nas očistili, onda su oni to palili.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ranije ste pomenuli da su kuće Hrvata u području Zemunika Gornjeg bile u potpunosti uništene. Koliko je Hrvata živelo u Erveniku pre ... ili 1991. godine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: U Erveniku? U Erveniku nije bilo baš Hrvata, nego ih je bilo u drugom zaseoku. To se zove Travice. To je možda ... ne znam, po mome, tri, četiri kilometra dalje tamo, kad se ide prema Kistanjama i Kninu. Tu je bilo, ovaj... Hrvata, a baš u Subotića, tu su bili Gornji Subotići i Gornji se zvali kao Tavani, to je gore prema Zmištaku, a kao Hrvata nije bilo tu, koliko ja znam. I nije ih bilo, sigurno. Samo u drugom zaseoku bilo je Hrvata, al' manje nego Srba.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, mogu li da vas pitam da li ove koordinate koje su ovde date odgovaraju kvadratima, jer sam našao da su jedne koordinate ovde za Subotiće, a tu su dva kvadrata na karti?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. To je, kao što sam ... Proveriću kako bismo bili sigurni, ali koliko shvatam ovo je jedan od kvadrata u koordinatnom sistemu, a postoji još jedna koordinatna mreža, jer su u njoj mere veće od kilometar sa kilometar.

SUDIJA ORIE: I da li se te druge koordinate pojavljuju negde na ovom spisku?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, ne.

SUDIJA ORIE: Dakle, moglo bi se reći da je jedan od kvadrata, s obzirom da je selo ili zaseok možda ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Veći.

SUDIJA ORIE: ...širi?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim sada dokument koji ima oznaku 1D47-0071.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je dokument iz Policijske uprave Zadar. Tu se govori o tome da ste prihvaćeni... Ovaj izveštaj je od 10. oktobra 1995. godine. Tu se kaže da ste bili zatvoreni: "Raspisana je policijska poternica za istog od strane zadarsko-kninske policijske uprave 27. oktobra 1993. godine, u skladu sa članom 1. Zakona o krivičnim delima, subverzivne i terorističke delatnosti protiv državnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske". Kada su vas priveli, da li ste obavešteni da je izdato naređenje za vaše hapšenje 1993. godine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije za mnom uopće raspisana tjeratica 1993. godine. To se može provjeriti. Nisu imali razloga zašto.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, da li vi shvatate da tim što ste davali stražu za vreme vlasti Republike Srpske Krajine, da ste time počinili zločin protiv hrvatske države?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije ... kako ... nije to ... Pa, moraš čuvati sebe.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se ovaj dokazni predmet obeleži i ponudi za uvrštenje u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D834.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas, gospodine sekretare, da nam prikažete dokument koji nosi oznaku 1D47 ... da.

SUDIJA ORIE: Mogu li? Samo pokušavam da u potpunosti razumem ovo oko Subotića. Svedoče, da li vam je poznato u tim Subotićima o kojima ste govorili, koliko je tamo živelo srpskih porodica, u tom selu?

SVEDOK GUŠA: Veliko je to mjesto, ali ne bi baš znao reći koliko ima baš kuća.

SUDIJA ORIE: Ali da li znate da li je bilo, recimo, više od jednog srpskog domaćinstva?

SVEDOK GUŠA: Kako ne. Više ih je bilo kao domaćinstava.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, možda će biti jasno zašto postavljam ovo pitanje, jer pokušavam da pročitam podatke o stanovništvu sa leve strane: "Porušenih kuća: 1, 2, 4". Ja samo pokušavam da u potpunosti razumem da li se radi o potpuno istim stvarima, da li svedok govori o Subotićima i šta je navedeno za te Subotiće u ovom spisku. Onda vidim, naravno, da je stanovništvo levo. Da li mogu da vas pitam, te kuće koje ste videli da su uništene, da li su to, koliko je vama poznato, bile srpske kuće ili hrvatski kuće?

SVEDOK GUŠA: Srpske.

SUDIJA ORIE: A koliko ste videli da je kuća uništeno?

SVEDOK GUŠA: A, takoreći sve.

SUDIJA ORIE: A koliko je to bilo kad kažete "takoreći sve"?

SVEDOK GUŠA: A, najmanje 80 posto, 80 procenata.

SUDIJA ORIE: Dobro, ali 80 posto, da li je to pet kuća ili deset kuća, ili 40 kuća, 100 kuća? Moram da shvatim koliko otprilike?

SVEDOK GUŠA: A boga mi je dosta toga porušeno. Koliko sam ja vidio, a bar sam vidio 100 kuća... okolicu onu. Jer ja sam imao vremena, pošto sam se ja svukuda onuda šunja', lunja' i gledao da glavu izvučem, da me ne bi ko ubio. Uvijek sam se skrivao u šumi.

SUDIJA ORIE: Ali ako govorite o 100 kuća, da li pod tim mislite na Subotiće ili na širu oblast?

SVEDOK GUŠA: Na širu oblast. I gore ove ... gore ove iznad, ovaj, gdje su bili mješani, to mjesto Travice, i to sam isto vidio kako palu. To je bilo malo podalje od mene, al' sam vidio kako palu. Al' tu je bilo i Srba i Hrvata.

SUDIJA ORIE: A ako bismo se ograničili na same Subotiče, koliki je broj kuća za koje kažete da ste videli da su razrušene?

SVEDOK GUŠA: A ondje gdje sam najviše bio, tu nije bilo nijedne kuće koja je bila da se neko u nju more useliti, nijedne. A bilo je prilično kuća. Bar jedno 20, 30 kuća ondje baš u centru. Ima i okolo malo.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim da se prikaže dokument koji ima oznaku 1D47-0079. Časni Sude, kad čitam transkript, nisam siguran da li je pomenuto 147 ... pomenuli ste Subotiče i da je 147 kuća uništeno?

SUDIJA ORIE: Ne, mislim, u stvari, ja sam čitao kolonu 1, kolonu 2, kolonu 4. Mislim da sam možda rekao: "1, 2, 4."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Vidim.

SUDIJA ORIE: Samo sam... vidite da sve ide tako brzo. Pročitamo neki red i onda nešto pomenete, pa onda moram da pogledam prvu stranicu da bih saznao tačno koja je to kolona. Mislim, u stvari, ja ne bih ovde pomenuo bilo koji broj. Ali to može biti da sam pomenuo tamo gde ste vi rekli "jedan" i "četiri", zato što ste rekli da je jedna kuća uništena i da su četiri kuće bile oštećene. Samo sam, kao što sam rekao ranije, pokušavao da pročitam podatke o stanovništvu sa leve strane od uništenih kuća. Dakle, da li sam tada pomenuo 1 u trećoj koloni i 4 u četvrtoj koloni, ili da li sam pokušao da pročitam 1, 2, 4, nisam siguran o to.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, sada shvatam. Tu je nastala zbrka.

SUDIJA ORIE: Da, izvinjavam se.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, ovo je preuzeto iz novinskog članka. Mene ne zanima toliko taj novinski članak, koliko me zanima ovo što je u prilogu, što izgleda da je spisak osoba koje su oslobođene krivičnih dela zbog primene opšteg akta amnestije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako bismo mogli da pređemo na sledeću stranicu u... pod brojem 55, sledeću stranicu, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pod brojem 55, čini se da ste i vi jedna od osoba koje su imale koristi zbog toga što je Republika Hrvatska u septembru 1996. godine

usvojila ovaj akt o opštoj amnestiji. Da li ste znali u vreme vašeg puštanja u oktobru 1996. godine, da ste bili pušteni na osnovu Zakona o amnestiji koji je nedavno pre toga usvojila hrvatska Skupština?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, nisam ja znao do onog dana dok nisu došli da idemo na slobodu. Nije mi ništa bilo poznato. Samo, očekiva' sam da će me puštati i da me neće kao ubiti, zato što su me registrirale međunarodne ... Ujedinjene nacije i onda ne smije da fali nijedan. A dok oni ne registriraju, more slobodno da te ubije. Pojeo vuk magarca, da izvinete. Tu je bilo svašta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Nakon što ste oslobođeni, da li ste kasnije saznali da ste pušteni na osnovu Zakona o amnestiji koji je usvojen?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, normalna stvar.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da ovaj dokazni predmet bude obeležen i uvršten u spis.

TUŽILAC DU-TOIT: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D835.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D835 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, u svojoj izjavi iz 1997. godine, rekli ste da se može sa vama stupiti u kontakt preko organizacije *Veritas*?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kakav je vaš kontakt sa organizacijom *Veritas*? Da li možete to da nam opišete?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, mogu sa ovim ... *Veritas*, Savo Štrbac, on radi za ... on je isto advokat. On je bio u Australiji dva puta, 'vamo kod nas u posjeti. On je inače advokat i radi za taj *Veritas*. Preko njega su mene i doveli tamo 1997. godine u Haški tribunal na Novi Beograd. Bio sam tamo dva dana na ispitivanju, po čitavi dan.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kako je gospodin Štrbac znao o čemu vi možete da svedočite?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, on vodi taj... ovaj cijeli spor za nestale i sve to. To mu je funkcija. I on je nas kad smo mi došli iz Hrvatske, kad smo došli na slobodu, on nas je dočeka' u Beogradu. Ima tamo u Beogradu ... ima svoju rezidenciju na, ja mislim, petom spratu, Francuska broj 24. To je u Beogradu. Odma blizu australijske ambasade.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A kad ste imali taj sastanak posle vašeg puštanja iz zatvora, o čemu ste razgovarali sa gospodinom Štrpcem?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, razgovarali smo o svemu. A najviše kako se, ovaj, kako sam prošao u zatvoru i kako su se ponašali prema nama. O tome je bilo najviše priče i da li bi ja dao izjavu, da bi to preko njega, valjda, taj ... Ujedinjene nacije da bi došle sa mnom razgovarati kao sa strane Haga, da bi oni došli sa mnom pričati u Beogradu. Ja sam pristao i rek'o: "No problem". Ja sam tad živio ... nisam baš u Beogradu, bio sam sa djecom, mi smo bili daleko jedno 700 kilometara, ja mislim toliko, u ... tamo na Kosovu, u Prizrenu. I mene on zvao, kontaktirao telefonom. Naveče bilo devet sati. Ja kažem: "Ne mogu večeras doći nikako. Nema autobusa", velim "al' ću doći prekosutra", kao za drugi dan. Ja kažem: "Mogu". I ja onda ujutru se dignem i za Beograd. I kad sam doša' u Beograd, tamo imam sestru, jedno 50 kilometara od Beograda. Odem kod nje tamo, naspavam se. Onda nazovem tog Savu Štrpca da sam ja stiga' i onda on mene zove ... on meni odgovara preko telefona, kaže: "Možeš li ti taj i taj dan doći kod mene u kancelariju?" Ja kažem: "Mogu". Tako je i bilo. Ja doša' i tamo njega naša' i još jednoga, ne znam ga, njegovog istog što s njim radi i veli: "Tu sjedi, sad će doći vozač po tebe i voziće te" kaže "u Novi Beograd. Tamo ćete" veli "sačekati iz Haga suci i biće" veli "dva naša prevodioca." Tako je i bilo. I oni su mene tamo držali dva dana na ispitivanju i imao sam obezbeđenu vožnju i hotel. A dok smo bili na raspravi sa njima po danu, jeli smo skupa za istim stolom ja i suci i ovi prevodioci, kad bi imali pauzu. I to je bilo sve.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I pre nego što ste došli...

TUŽILAC DU-TOIT: Izvinjavam se što prekidam u ovom trenutku. Možda samo u odnosu na adresu koja je ovde svedok pomenuo, na 63. stranici, u 24. redu, da li možda mogu da dobijem neka uputstva u vezi sa tim? Možda ćemo morati da redigujemo, ali samo moram da stupim u kontakt sa relevantnom osobom. Ne mogu tu odluku da donesem sada na licu mesta. Izvinjavam se zbog toga.

SUDIJA ORIE: To je očigledno ... Dozvolite mi samo da pogledam. Adresa koju pominjete u Beogradu, da je to adresa kancelarije ili je to mesto gde neko stanuje?

SVEDOK GUŠA: Nije. To je ... Tu je baš za *Veritas*, ovaj, kancelarija. To je zgrada velika i ... al' to je na petom spratu. To je, ja mislim, državna ustanova. Tu su njihovi opisi.

TUŽILAC DU-TOIT: To onda rešava problem.

SUDIJA ORIE: Ako su to prostorije *Veritasa*, onda mislim da nema potrebe da se rukovodimo vašom sugestijom.

TUŽILAC DU-TOIT: Slažem se. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste se sastali sa gospodinom Štrpcem i pre nego što ste došli da svedočite ovde?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste razgovarali s njim?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada ste poslednji put razgovarali sa gospodinom Štrpcem?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ima jedno godinu dana kad je bio ... baš kad je bio u Australiji. To smo bili u jednome našome, kako kažu "Srpski klab" u Australiji. Tamo ima svaka nacija svoje klubove. I tu smo bili u klubu. Bio je jedno, ja mislim mjesec dana. Tako, kontaktirali smo, bili smo skupa, i to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A tokom tih kontakata u Australiji pre godinu dana, o čemu ste tada razgovarali sa njim?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, onako ... Nismo ništa o politici i o ovome. 'Nako: "Kako si? Što radiš?" i tako. O ovome ništa nismo baš pričali.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Morali ste da razgovarate o činjenici da ćete možda da svedočite u ovom predmetu, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: On je mene pita' da ... kad bi, na primjer, bi li išao svedočio ako dođe iz Haga. Ja kažem: "Zašto ne bi?" I to je bio sav razgovor.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A posle tog razgovora, on je govorio o tome kako su Tužilaštvu potrebni neki svedoci da svedoče o granatiranju. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I gospodin Štrbac je rekao da su potrebni svedoci koji će da govore o granatiranju civilnih područja. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, on je ... Štrbac je htjeo da ... on bi htio da mu se što više kao prijavi, ovaj, svjedoka, da on to prijavi da bi ovi došli, ko što su došli za mene u Beograd, ovi iz Haga. On bi to volio, pogotovo nas koji smo bili u zatvoru. On je de god je koga znao, on je telefonira', zvao: "Bi li ti doša' vamo kod mene, pa da se nešto čujemo, pričamo?" i tako.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Ali moje pitanje konkretno glasi: razgovarali ste sa njim, i on vam je rekao da je važno da svedočite o granatiranju civilnih područja, kako bi on mogao da dokaže da su Srbi bili etnički očišćeni, zar ne?

SUDIJA ORIE: To je pet stvari u jednom pitanju, gospodine Mišetiću. Svestan sam kakva je uobičajena praksa u unakrsnom ispitivanju. Želeo bih da proverim. Kada ste razgovarali sa gospodinom Štrpcem, da li je on rekao: "Ja želim da svedočite o granatiranju, ili o tome da su vas zlostavljali u zatvoru, ili o tome da li ste bili vojnik"? Da li vas je on na bilo koji način naveo o čemu je mislio da vi možete da svedočite u Hagu? Da li je bilo nekakve konkretne teme?

SVEDOK GUŠA: Pa, on je rekao: "Reci istinu u vezi granatiranja i kako mi je bilo u zatvoru i to. Pravu istinu govori, šta se dešavalo. I jedna i druga strana, i hrvatska i srpska. Ono što znaš reci. Ono što ne znaš, ne znaš."

SUDIJA ORIE: Da li je, takođe, rekao da želi da svedočite o tome da ste bili pripadnik oružanih snaga?

SVEDOK GUŠA: Nije mi to nikad reka'. To nije.

SUDIJA ORIE: Da li je konkretno pomenuo granatiranje kao jednu od tema o kojoj biste mogli da svedočite?

SVEDOK GUŠA: Pa, je to.

SUDIJA ORIE: Da li je rekao samo o granatiranju ili je rekao i nešto više od toga?

SVEDOK GUŠA: Granatiranje i palenje i to, i ovo što je naroda izginulo. Izginulo je, nažalost, dosta. Samo u mome zaseoku, mojih komšija poginulo 32 i toliko imamo ranjenih. Imamo i invalida. 80 posto su invalidi ovi što su preživili. A 32 ima mrtva. To su sve mladi ljudi.

SUDIJA ORIE: Da, da. Dakle, kada je razgovarao sa vama o granatiranju, da li je konkretno govorio i o granatiranju kuća u kojima su ljudi još uvek živeli?

SVEDOK GUŠA: Pa, je.

SUDIJA ORIE: Dobro. Da li je postojala neka tema za koju je rekao da o tome ne treba da svedočite?

SVEDOK GUŠA: Pa, nije ništa.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću. Da, izvolite, svedoče.

SVEDOK GUŠA: Jedina stvar koju mi je rekao: "Reci istinu, šta si vidio, šta se dešavalo i kako." Eto. " A ono što ne znaš, ne znaš. " To je to.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je, takođe, rekao da ne treba da govorite o služenju vojske?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije on meni to ni pominj'o, što se tiče toga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Neke od stvari koje ste danas pomenuli, kao na primer, ono što se dogodilo u Kistanju posle i da to nije ponovo izgrađeno i tako dalje, da li su to informacije koje ste dobili od gospodina Štrpca?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne, to su informacije od ljudi koji su išli iz Australije tamo, koji su tamo rođeni. Tako da znate. I oni su to vidli. I tamo žive sad u tim srpskim kućama, ono što valja, neki Hrvati. Sorry. A ono što je porušeno, 'nako i stoji spaljeno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Moje poslednje pitanje glasi: da li je gospodin Štrbac bio u Australiji da bi pomogao u prikupljanju novčanih sredstava za odbranu kapetana Dragana?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: E, ja vam to ne bi znao reći. A samo znam, posle njega da se prikupljao novac za odbranu kapetana Dragana i lično su i od mene tražili i pogotovo od nas Srba oni su tražili ko hoće dobrovoljno da daje, ovaj, prilog za odbranu Dragana kapetana. I to se kupilo po našim klabovima, to je istina. A ja za to nisam dao nijednog centa, jer nije bilo moguće. Otkud ću ja dati? Ja sam ... prvo mi je žena umrla, potrošio sam 25.000 dolara što sam ima', tamo je skup ukop i kako ću ja dati. I da sam ima ne bi dao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: ... dao bi za svoje. Ok. To je moje mišljenje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Guša.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mišetiću. Sada ćemo da napravimo pauzu. Da li mogu da smatram da danas možemo da završimo sa ovim svedokom? Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude. Verovatno neću uzeti više od 15 minuta.

SUDIJA ORIE: Dobro. Onda ćemo završiti danas. Sada ćemo da napravimo pauzu i nastavićemo malo kasnije nego obično u 13.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, da li ste spremni za unakrsno ispitivanje?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, sada će vas ispitivati gospodin Mikuličić, koji zastupa gospodina Markača. Izvolite, nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobar dan, gospodine Guša.
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vi ste rođeni i, zapravo, cijeli život ste proveli do emigracije u Australiju u Zemuniku Gornjem, zar ne?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Recite nam kakav se veliki vojni kompleks nalazio u blizini vašeg sela, mislim na avio bazu Zemunik?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije bilo puno vojske.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A ta avio baza Zemunik, koliko je daleko od vašeg sela?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ajport (airport) dalek je jedno šest kilometara.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I recite u vrijeme prije događaja iz 1995. godine, taj aerodrom držala je Vojska Republike Srpske Krajine, zar ne?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ne ... Oni su do 1993. godine držali ... Republika ... srpska vojska do 22. januara 1993. godine, onda su to preuzeli Hrvatska vojska.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I tu je negdje u blizini bila i crta razdvajanja, zar ne?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, vi ste spomenuli u vašem svjedočenju da prezime Guša je dosta rasprostranjeno u jednom dijelu tog kraja. Možete li nam reći koji je to zaselak gdje su nastanjene obitelji Guša?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, mi smo zaseok Guša, al' ima jedno 800 metara dalje, to se zove mjesto Goleš, imaju tri, četiri kuće bili su isto Guše, isto moje prezime. To su moji kao i rođaci. A tamo su do njih bili odma' Hrvati. Tu su... Hrvati su bili Dražići, Rogići i Buljoti. To su bili jako dobri ljudi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I vi uglavnom poznajete tu širu familiju Guša, zar ne?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je. Pa, svaki smo se dan viđali. Išli smo istim autobusom na posa', na radno mjesto.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Poznajete li Radojku Guša...
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: ...koja je rođena 1952. godine?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je. Ona je iz Tinja, iz Tinjskih Lišana. Ona je bila udata za mog rođaka, isto Gušu. Odma' smo ... možda je bila jedno 200 metara dalje od moje kuće.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je točno da je ona bila aktivni pripadnik Armije Republike Srpske Krajine?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: E, to nije... ja bi za to dao svoj život i to nije istina da je ona uopšte bili u ikakvoj... da je učestvovala. Ona je imala troje djece, muž joj je poginuo. Ne u ratu, nego prije rata, u saobraćaju. I ona je bila tad s njime, al' ostala živa. Al' nije bila u uniformi, nit je uopšte imala sa vojskom išta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A njen sin, Siniša Guša?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: On je bolestan, duševno bolestan.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, kada vam se postavi pitanje, možete li samo da napravite malu pauzu pre nego što odgovorite. I, gospodine Mikuličiću, ukoliko svjedok zaboravi, mogli biste da ga podsetite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude. Uradiću tako.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Guša, recite nam, molim vas, jeste li se vi susretali i družili sa Radojkom Guša?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jesmo. Jesam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Koliko je u vašem selu prije, dakle, 1991. godine, živjelo hrvatskih familija, otprilike?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: U mom selu?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I u okolici?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Kao u Gornjem Zemuniku, bilo je 30 ... ja mislim 30 posto Hrvata, 70 posto Srba, kao Gornji Zemunik. A već okolica koja nas dijeli, graniči sa Škabrnjom, oni su bili sve Hrvati. To je bilo jedno najveće selo u opštini Zadar, đe ... i to je moja opština isto, ta Škabrnja. Tu je bilo najviše, ovaj, Hrvata.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste poznavali Hrvaticu iz vašeg sela koja se zvala Jela Prendža?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jela Prendža, je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je točno da ste vi negdje u trećem mjesecu 1992. godine zajedno sa Radojkom Gušom i Meletom Gračom došli k njoj u kuću i govorili joj da se iseli?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Ja ne, niti je Radojka išla, niti ja. To nije istina. A ako oni dokažu, neka dokažu, ja svoj život dajem za to da nije to istina.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro. Vaš susjed je bio i izvjesni Ante Stura, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: To je bila osoba koja vas je, dok ste bili u Zadru u zatvoru, udarila sa kanisterom i izbila vam zube, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste. Istina je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A zašto je on to učinio?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A zato što sam Srbin, eto zašto, da vam tačno rečem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Je li on, jednako kao i Jela Prendža, također, iselio iz Zemunika?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: On je isto iz Zemunika Gornjeg, isto odakle sam i ja. Iz istog smo mjesta. I skupa smo odrasli. I išli smo istim autobusom u Zadar.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A znate li ko ga je otjerao?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Koga?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li znate ko je njega otjerao iz Zemunika?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: E, to ja ne znam. A kad su ovi zauzeli, ova ... još je bila JNA, oni su zauzeli njihove ... to selo, oni su njih zvali kao Istok, uzeli su te Prendže, onda bilo je: Vlastovića, Šimurina, Stura, Šestana, Vickovića, Bakarića, onda Župana. Onda tamo već ... Škabrnja. To je bilo komplet Hrvati. Oni su odma' odvajali od Gornjeg Zemunika. Naše selo je bilo dosta veliko, Gornji Zemunik. Mi smo bili prostrani. Oko devet kilometara. Al' to je bilo mješano, i Srba i Hrvata.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I svi su ti Hrvati morali napustiti svoje kuće?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je, istina. I te su njihove kuće sve uništene, takoreći sve.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vratimo se malo na onaj period kada ste se sakrivali u šumi, tih dva mjeseca. Recite, da li ste tokom tog boravka u šumi i sakrivanju, susreli još neke ljude koji su se, kao i vi, sakrivali u šumi?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Samo ove što sam bio, sa ovim Slavkom Rnjakom. On je, nažalost, umro u Beogradu, i bio sam sa ovima što su oni tu iz tog mjesta i bili, sa Jovom Subotićem i njegovim sinom od 12 godina, i bili ded i baba. Ded ima, ja mislim, 74 godine, a baba, ja mislim, 71. I oni su tu živili. Njih su ovi vidili svaki dan, Hrvati koji su pljačkali njihovu stoku i imanje. Oni su svaki dan bili s njima. A baba bi nami spremila ručak i to. Onda bi mi uveče kad oni odu ća, mi bi išli jesti, da bi ja malo drva babi pripremio, nacjepa', i onda bi se jopet vraćali se u šumu spavati. Al' nismo uvijek spavali na istom mjestu, jer bojali smo se da nas otkriju i da nas pobiju. To je to.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A recite od koga ste dobivali odjeću i ...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A odjeću sam ja, kad mi je trebalo, po onim našim kućama koje su, ovaj, napuštene. Gdje bi šta naša', uz'o i obuka'. Eto, kako sam živio. Odjeće je bilo koliko hoćete.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I onda ste se...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Normalno, presvlačio kad mi je god trebalo. Robe je bilo koliko hoćete.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Bili ste, dakle, nakon toga što ste se predali, u splitskom zatvoru i onda ste pomilovani i pušteni na slobodu, te ste otišli u Beograd, gdje vas je dočekao Savo Štrbac, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Iz Beograda ste otišli u Prizren na Kosovo?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Istina. Je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Tko vas je uputio na Kosovo u Prizren?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, ovi iz Beograda, zato što su meni djecu tamo, troje djece, oni su bili mali i ženu, pokojnu, žena mi je umrla, nažalost, sad u prvom mjesecu ove godine... Iz Beograda ovi su ih preselili tamo na Kosovo i tamo smo živjeli dok nismo pošli u Australiju. Oni nisu znali za mene osam mjeseci, jer njima su rekli da sam ja odma' na početku pogin'o, još u selu. I tek nakon osam mjeseci oni su saznali preko Ujedinjenih nacija da sam ja živ.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Boravak vaše porodice i vas na Kosovu u Prizrenu je bio organiziran, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li znate tko je tu organizaciju...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: E, to vam ja...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: ... vršio?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: E, to ja baš ne bi znao. Samo je bilo ... Imali smo smještaj jedan. To je bilo ... to je bio jedan veliki dom novi u kojemu su stajali prije rata studenti. To je inače bilo za studente. I onda na jednoj strani su ... kad je se sve to desilo, bili studenti, pola zgrade, a pola zgrade smo bili mi kao izbjeglice.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Je li tamo bilo još ljudi iz Krajine, iz vašeg kraja, a koji su organizirano dovedeni u Kosovo?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A bilo je nas dosta, al' bilo nas, znate, na više ... na više mjesta nas je bilo po Kosovu. Bilo nas je možda, pa, ja mislim, po mom proračunu da nas je bilo jedno 'iljadu i po.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I nakon toga ste, nakon nekog vremena iselili u Australiju, zar ne?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je. Iša' sam svako malo u Beograd na te preglede i na dogovore u australijsku ambasadu i to. I onda sam, fala bogu, doša' u Australiju nabrzo. Ali oni su mene slali u Ameriku. Ja sam moga' ići nakon sedam dana kad sam doša' iz zatvora da sam htio ići u Ameriku. Ja sam to odbio. Oni kažu: "Moraš čekat malo duže za Australiju." I ja sam čeka' osam mjeseci i tako su mi, fala bogu, odobrili i ja sam doša' sa

djecom, sa troje djece i ženom u Australiju. Međutim, dobio sam troje djece u Australiji nove. Dobio sam blizance, sina i 'čer i sad imam maloga jednoga, četvrta mu godina, rodio se isto ovdje. Tako da imam šestoro djece.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Fino. Recite, gospodine Guša, je li vam organizacija *Veritas*, odnosno Savo Štrbac pomogao da dođete u Australiju?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: A, nije on meni tu ništa pomog'o, da vam rečem iskreno. Jer ja sam ima' ... Dobro, oni su to ... takoreći 70 posto mog sela nas je Australija primila. A jedan dio ima čak i ovdje u Holandiji. A ima ih dosta u Americi, Kanadi ... Ma, ima svugdje: u Italiji, Njemačkoj, svukud nas ima. Tako da vrlo mali broj osta tih naših izbjeglica tamo po Srbiji. A u mom selu možda ima njih jedno sedam, osam. To sve starčad. I moja se mama vratila. Ima 81 godinu. Vratila se, ima godina dana. A do tada je živila u Srbiji, tamo blizu Novog Sada. Tamo ja imam svoju rođenu sestru koja je mjenjala kuću...

SUDIJA ORIE: Gospodine...

SVEDOK GUŠA: ...koja je mjenjala kuću ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, pitanje je bilo jednostavno: da li vam je Savo Štrbac pomogao? Vi ste odgovorili na to pitanje. Molim vas da fokusirate vaše odgovore precizno na ono što vas je advokat pitao. Gospodine Mikuličiću, molim vas, postavite svoje sledeće pitanje svedoku.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Moje zadnje pitanje: gospodine Guša, da li vam je netko drugi pomogao da iselite u Australiju?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nije on meni ništa pomoga.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Mislim netko drugi, osim Save Štrpca?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Pa, ima' sam ja dosta rodbine u Australiji koji su po 30, 40 godina u Australiji. I oni su bili kao i garant tako da brže dođem do Australije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Nemam više pitanja.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, pretpostavljam da ste rekli da je ovim završeno vaše unakrsno ispitivanje? Slušao sam engleski kanal i vidim u transkriptu da još uvek traje prevod onoga što ste vi rekli.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Ali po vašem govoru tela, vi ste seli, jasno je da ste, zaista ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude. Ono što sam rekao je sledeće: "Nemam više pitanja." Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Du-Toit?

TUŽILAC DU-TOIT: Samo nekoliko stvari. Gospodine sekretare, molim da nam pokažete dokazni predmet Odbrane broj D833.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DU-TOIT

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodine Guša, na pitanje mog uvaženog prijatelja, govorili ste selima u području Ervenika. Da li se sećate toga?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Je.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Takođe ste posvedočili da ste ostali u tom području oko dva meseca. Dakle, tokom tog perioda ...

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Možete li možda da nam pomognete u vezi sa područjem o kom ste govorili, to je bilo planinsko područje, i koliko je ono bilo dostupno, da kažem, normalnoj osobi? Da li ste mogli tamo da se vozite običnim automobilom, ili ste morali da koristite zaprežna kola ili neke konje? Kakav je bio pristup tom području normalnoj osobi, ako mogu da kažem na taj način?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Bio je dobar pristup. Bio je asfalt, bile su ceste, sve fino. Bio je super pristup, što se tiče puteva. Tuda su išli i avtobusi i auti, ovi mali. Pošto je bio asfalt svuda.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: I poslednji aspekt. Moj uvaženi prijatelj vam je, takođe, pokazao dve izjave koje ste dali policiji, to su dokazni predmeti Odbrane D826 i D827. Dakle, naročito ova izjava, dokazni predmet Odbrane broj D827, to je jedna dugačka izjava koju ste dali Policijskoj upravi zadarsko-kninskoj 11. oktobra 1995. godine. Da li se sećate toga?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Bogami teško. Ne sjećam se toga, da vam pravo rečem.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Gospodin Mišetić vam je pročitao delove izjave koju ste dali policiji 11. oktobra 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: U toj izjavi dali ste dosta informacija o sebi i takođe o drugim Srbima... samo saslušajte prvo pitanje. Dakle, o drugim Srbima i o tome gde se nalaze drugi ljudi iz vaše srpske zajednice. Da li je to tačno?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Jeste. Tačno je.

TUŽILAC DU-TOIT – PITANJE: Da li ste u bilo kom trenutku ispitivani o tome šta ste vi videli da su navodno počinili pripadnici Hrvatske vojske ili policije ili bilo koje strukture, dakle o tome šta se, prema vašem viđenju, događalo u avgustu i kasnije?
SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: Nisu me o tome pitali.

TUŽILAC DU-TOIT: Hvala, časni Sude.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, imam pitanje za vas.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: Rekli ste nam da su vaše komšije bile jako dobri ljudi i da, stoga, nisu mogli da opljačkaju ili...

SVEDOK GUŠA: Da. Oni su bili vrlo čestiti ljudi i za njih garantujem i da nisu palili. Poslje kad su došli ... kad su se vratili, iako je njino bilo sve spaljeno i srušeno, ali oni to nisu radili nama. To su drugi radili Hrvati. Ali oni ne, baš te komšije.

SUDIJA ORIE: Da. Vi ste rekli da oni to nisu mogli da urade po povratku. Da li znate da li su se oni vratili, i ako je tako, kako bi oni uspeli...

SVEDOK GUŠA: *(nema prevoda)*

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, molim vas. Kako bi oni uspeli...

SVEDOK GUŠA: *(nema prevoda)*

SUDIJA ORIE: Molim vas, dozvolite mi da završim pitanje. Kako su uspeli da se vrate tamo gde ste rekli da su sve njihove kuće bile uništene?

SVEDOK GUŠA: Pa, oni su se vratili. Posle su oni njima to popravili i onda su nešto ... samo za prvu ruku ... i onda su se vratili svojim kućama i sad živu u tim kućama i moja mama bude tamo s njima. Ja se čujem telefonom i oni su jako dobri prema mojoj mami. I čak pomognu joj. Ona je stara, 81 godinu. I oni njoj pomognu i donjeti i svašta što joj treba.

SUDIJA ORIE: Da. I kada kažete da su se vratili, mislite, vratili su se posle *Operacije Oluja*?

SVEDOK GUŠA: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovorima. Nemam više pitanja za vas. Da li ima potrebe za daljim unakrsnim ispitivanjem?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo jedno pitanje.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako možete da nam pomognete, gospodine Guša. Vi kažete da vaše komšije nisu bile takva vrsta ljudi koji bi to uradili, ali upravo ste nam sada, takođe, svedočili u odgovoru na pitanja gospodina Mikuličića, da je jedan od vaših suseda, u stvari, onaj koji vam je izbio dva prednja zuba, zar ne? Da li je, u stvari, to bio osećaj osвете vaših komšija kada su se vratili?

SVEDOK GUŠA – ODGOVOR: On je ... Taj je komšija s druge strane, ne baš kod ovija što ja govorim da su bili dobri. On je na drugu stranu, tamo prema istoku, prema Škabrnji toj. A oni su baš 'vamo kod nas, blizu mene, to je 800 metara od mene, od tih ... ti Hrvati o kojima pričam da su jako dobri ljudi.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guša, nema više pitanja za vas. Ovim je završeno vaše svedočenje u ovoj sudnici. Želeo bih da vam se puno zahvalim što ste došli i što ste prešli tako dug put i što ste odgovarali na sva pitanja koja su vam postavljale strane i Pretresno veće, i želim vam srećan put kući.

SVEDOK GUŠA: Puno vam hvala.

SUDIJA ORIE: Gospođo poslužiteljko, molim vas da ispratite svedoka iz sudnice.

SVEDOK GUŠA: Hvala.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Mislim da smo se već bavili svim dokaznim predmetima, osim jednog koji ... Da, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo bih želeo da obavestim Pretresno veće da smo mi poslali Tužilaštvu ceo dokument koji se sastoji od 11 stranica i u kom se na kraju pojavljuje to ime. Možemo ... Međutim, ako Pretresno veće želi, ja mogu da učitam svih 11 stranica na BHS-u. Jednostavno smo mislili da zadržimo samo relevantne stranice koje su prevedene na engleski jezik. Ali, to je...

SUDIJA ORIE: Pa, to zavisi od toga da Tužilaštvo smatra da tu ima nešto što Tužilaštvo smatra da je relevantno u ovom kontekstu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

SUDIJA ORIE: Mogu li da pretpostavim da ćete o tome da razmislite? Ne morate odmah da odgovorite. Mislim, želeo bih da čujemo od vas, gospodine Du-Toit?

TUŽILAC DU-TOIT: Da li bi to mogao da bude petak, časni Sude? Da li bi to odgovaralo?

SUDIJA ORIE: Da. Onda, ako biste do petka, takođe, mogli da pogledate taj ceo video snimak, tako da znamo da li postoji neki drugi deo koji je relevantan i koji bi trebalo da bude primljen u spis. Dakle, to ćemo čuti od vas. Datum video snimka još uvek nije jasan. Pretpostavljam da ćete to dalje istražiti?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dalje ću istražiti, časni Sude. Nismo bili u stanju da pronađemo datum tokom poslednje pauze.

SUDIJA ORIE: Ne, ja to shvatam. Da li možete da nas o tome obavestite do petka...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ... čak i ako ne ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ili ranije.

SUDIJA ORIE: Da, da. Onda ćemo završiti sa radom, jer koliko sam shvatio, ne postoje svedoci koji čekaju u redu, gospodine Du-Toit?

TUŽILAC DU-TOIT: To je upravo tako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, pretpostavljam, da ćemo onda odložiti do ponedeljka.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Da. onda ćemo prekinuti i nastaviti u ponedeljak, 13. oktobra, u 9.00 časova ujutro, sudnici broj 1.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, ne verujem da je u ponedeljak 13. oktobar. To bi bilo divno. Pretpostavljam da je ...

SUDIJA ORIE: Da. Gospodin sekretar nikad ne pravi greške, tako da sam to verovatno ja pogrešio.

sekretar: Časni Sude, to je 6. oktobar.

SUDIJA ORIE: Dakle, reč je o 6. oktobru.

Sednica je završena u 13.28 h

Nastavlja se u ponedeljak, 6. oktobra 2008. godine u 14.15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje